

Slovenski VESTNIK

Poštni urad 9020 Celovec
Verlagspostamt 9020 Klagenfurt
Izhaja v Celovcu
Erscheinungsort Klagenfurt
Posamezni izvod 3 šilinge
mesečna naročnina 12 šilingov
celoletna naročnina 120 šilingov
P. b. b.

LETNIK XXXIII.

CELOVEC, PETEK, 1. SEPTEMBER 1978

ŠTEV. 35 (1881)

Poletne počitnice se iztekajo in s hitrimi koraki se bliža spet začetek novega šolskega leta. To pa v našem konkretnem položaju pomeni, da imamo le še malo časa, da poskrbimo za prijavo otrok k dvojezičnemu pouku in jim s tem zagotovimo, da bodo tudi v šoli spoznavali svoj materni jezik in hkrati še jezik naroda-soseda ter se seznanili s kulturami obeh narodov, kar je brez dvoma osnovni

KONFERENCA V ŽENEVI

Obsodba rasizma in vseh oblik diskriminacije

Po izčrpni razpravi, v kateri je spregovorilo 127 predstavnikov, med njimi 99 ministrov in vladnih delegatov, 16 predstavnikov organov OZN in specializiranih ustanov svetovne organizacije, 4 predstavniki osvobodilnih gibanj ter 8 predstavnikov drugih organizacij, se je v Ženevi končala svetovna konferenca za boj proti rasizmu in rasni diskriminaciji.

Že v velikem številu govornikov kot tudi v zastopnosti vsega sveta

(sodelovalo je več kot 120 držav) se dovolj prepričljivo zrcali veliki pomen, ki ga pripisuje današnje človeštvo boju proti rasizmu in diskriminaciji. Seveda je ob tako široki paleti sodelujočih razumljivo, da je prišlo tudi do različnih pogledov, zlasti kar zadeva intenzivnost obsojanja in še posebej glede konkretnih ukrepov proti pojavom rasizma in diskriminacije. Toda kljub takim različnim stališčem je prišla do izraza splošna obsodba in so bili sklenjeni ukrepi, ki pomenijo važen korak naprej po tej poti.

Z veliko večino je bil sprejet sklepni dokument. Deklaracija obsoja rasizem, apartheid in vse oblike rasne diskriminacije ter opozarja na načela ustanovne listine OZN, in sporazume, ki se nanašajo na deklaracije o človekovih pravicah vprašanja, ki so bila obravnavana na konferenci. Delovni program pa zajema vrsto ukrepov na nacionalnem in mednarodnem področju za boj proti rasizmu in rasni diskriminaciji.

Na področje rasne diskriminacije sodijo tudi oblike diskriminiranja narodnostnih, etničnih in drugih manjšin ter je razprava na konferenci tekla tudi konkretno o teh vprašanjih. Posebej se je v tej zvezi zavzel — kakor smo v našem listu že poročali — vodja jugoslovanske delegacije Miša Pavičević, ki je ob

Naše vprašanje predstavljeno na mednarodnem forumu

V Dubrovniku je bil ta teden tradicionalni seminar „Univerza danes“, na katerem se je zbralo več kot 400 profesorjev, študentov in družbenopolitičnih delavcev iz 42 držav sveta. Udeleženci so razpravljali o družbenopolitičnem in splošnem dogajanju v današnjem svetu in v tej povezavi obravnavali predvsem položaj in vlogo univerze.

Mednarodnega seminarja v Dubrovniku so se udeležili tudi predstavniki koroških Slovencev in sicer zastopniki Zveze slovenskih organizacij na Koroškem in Kluba slovenskih študentov na Dunaju. Srečanje z udeleženci iz vseh delov sveta so izkoristili tudi za to, da so jih s kratko informacijo (v angleškem jeziku) seznanili z zgodovinskim, kulturnim, pravnim in socialno-gospodarskim položajem slovenske narodne skupnosti na Koroškem.

Samorastniki so simbol

naše trdoživosti, odpornosti in borbenosti

V dveh predstavah na prostem smo v soboto in nedeljo zvečer doživeli, kako globoko zajeta in še danes v polni meri aktualna je izpoved Prežihovih Samorastnikov, ki so bili in ostali simbol trdoživosti, odpornosti in borbenosti slovenskega ljudstva na Koroškem.

To je z opozorilom na besede, ki jih je ob izidu Samorastnikov zapisal kritik, naglasil v kratkem uvodnem nagovoru tudi predsednik Nadzornega odbora SPZ dr. Franci Zwitter, ko je dejal, da v tej zgodbi ni obravnavan le en dogodek, le usoda ene generacije, temveč je zajeta celotna problematika koroških Slovencev. Ne opisuje le družinskega dogajanja na Karnicah, ampak je zapopadna tudi tako imenovana „kmečka kuga“ — ko so grofje in veleposelniki pokupovali domove naših ljudi in našega človeka pregnali z domačij.

Podobno se dogaja tudi še danes, je dejal dr.

Zwitter in opozoril na nevarnost brezposelnosti ter odselitve posebej v zvezi z Reberco. „V tem smislu moramo tudi gledati in razumeti uprizoritev Samorastnikov, kajti ne gre za nekaj, kar je že minilo, temveč se moramo koroški Slovenci tudi še danes boriti za najosnovnejše pravice; še vedno se v Zilji, v Rožu in v Podjuni borimo za naš obstoj. Karnice še vedno čakajo na svoje pravice — hudabivška žvoč pa se širi in se ne ukloni... Zato so Samorastniki tudi danes simbol naše trdoživosti, naše odpornosti in borbenosti.“

Besede, katerih pravilnost je prepričljivo potrdila uprizoritev Mikelnove dramatizacije Prežihovih „Samorastnikov“ na prirodnem prizorišču v Spodnjih Vinarah. Obširno pa o prireditvi, ki jo je pripravila Slovenska prosvetna zveza v okviru 70-letnice svojega obstoja in v počastitev 85-letnice rojstva Prežihovega Voranca, poročamo na posebnem mestu.

Triglav - slavljeneč

Ob koncu minulega tedna so bile na Triglavu samem ter v Ribčevem lazu v Bohinju velike slavnosti v počastitev 200. obletnice prvega vzpona na ta najvišji vrh. V govorih je bilo ob tej priložnosti poudarjeno, da je Triglav „simbol našega nenehnega in zmagovitega boja

za obstanek in narodno samobitnost, za svobodno življenje“. V narodnoosvobodilni borbi je bil Triglav simbol svobode, dandanes ima svoje mesto v slovenskem grbu kot simbol slovenske državnosti. Ne nazadnje pa je Triglav tudi simbol prijateljstva in mednarodnega sodelovanja. (O prireditvah poročamo na 5. strani.)

Papež Janez Pavel I.

hoče nadaljevati pot svojih predhodnikov

Po tretjem glasovanju je v nedeljo, 27. avgusta 1978 izvolilo 111 kardinalov 264. poglavarja katoliške cerkve, novega papeža 66-letnega beneškega patriarha Albina Luciana, ki si je izbral ime Janez Pavel I.

Ko je nagovoril 150 tisoč vernikov na trgu svetega Petra, je novi papež izjavil, da si je ime Janez Pavel I. izbral zato, ker ga je Janez XXIII. postavil za škofa, Pavel VI. pa za kardinala, on sam pa da hoče hoditi po njuni poti.

Kardinali so pred konklavom vedno spet poudarili, da potrebuje cerkev v današnjem času „resničnega dušnega pastirja“, to se pravi človeka, ki bo ljudem vrnil zaupanje v vero. Morda je bilo prav to vzrok dejstvu, da je bil za papeža izvoljen neizkušeni in komaj znani kardinal Albino Luciani.

Albino Luciani se je rodil v revni družini, njegov oče je bil prepričan socialist, mati pa vneta katoličanka. Rojen je bil v vasi Forno di Canale blizu Belluna, kjer je študiral tudi teologijo. Leta 1958 je postal škof v Vittoriju Venetu, leta 1969 pa ga je Pavel VI. imenoval za beneškega patriarha. Albino Luciani je vedno skušal združevati stroga moralna in verska načela s preprostim življenjem.

Leta 1973 je postal kardinal in istega leta tudi podpredsednik italijanske škofovske konference. Kot tak se je vedno zavzemal za strogo spoštovanje cerkvenega tradicionalizma, to se pravi, da je nasprotoval zakonu o razporoki, splavu, zblíževanju z marksisti in sploh vsem „novim tokom“ v katoliški cerkvi.

Izvolitev Albina Luciana za novega papeža tako vzbuja vtis, da cerkev po letih obnove Janeza XXIII. in Pavla VI. namerava proces reforme nekoliko zaustaviti, čeprav novi papež napoveduje, da bo nadaljeval pot svojih predhodnikov.

Dvojezičnost je prednost

pogoj za razumevanje in sožitje med pripadniki obeh narodov v deželi.

Potreba po dvojezičnosti je v naših razmerah očitna iz več vidikov. Je v prvi vrsti izhodišče in osnovni pogoj za uveljavljanje resnične enakopravnosti. Tudi še tako širokogrudno izvajanje določil člena 7 ne bi koristilo nič, če ne bi bila dana podlaga s tem, da bi tisti, ki bi ta določila presajali v vsakdanjo prakso, obvladali oba jezika. Že danes, ko je člen 7 kljub „vzornemu“ zakonu o narodnih skupinah še zelo daleč od izpolnitve, je opaziti čedalje večje potrebe po ljudeh, ki so večji tako nemščine kot tudi slovenščine — in to v uradih, v trgovinah, v gostinskih podjetjih in še marsikje drugod. Razvoj v tej smeri bo šel naprej in vedno bolj bomo videli, da je dvojezičnost res prednost.

Za nas je dvojezičnost tudi neke vrste obramba pred potujčenjem. Če pogledamo, kako so se spremenile razmere na vasi, ko pod pritiskom socialno-gospodarsko pogojene migracije in zlasti razvoja tujkega prometa tudi v zavedne slovenske domove prodira vpliv nemščine in ko le-ta vedno bolj prevladuje tudi na cesti in na igrišču, bomo pač prišli do spoznanja, da je prav dvojezičnost tista, ki bo našega otroka obvarovala pred tem, da ne zgubi povezave z lastnim pokolenjem in se preda naraščajočemu in vabečemu vplivu drugorodnega elementa.

Predvsem pa bomo prednosti, ki jih vsebuje dvojezičnost, spoznali tedaj, če bomo v ožjem domačem in v širokem svetovnem merilu pogledali, kakšna je vrednost znanja več jezikov. Gre po eni strani za praktično vrednost, ki obstaja v sposobnosti razumevanja in sporazumevanja. Gre pa predvsem tudi za idealno vrednost, za obogatitev človeka, ki se mu z znanjem jezikov odpirajo kulturni zakladi drugih narodov, ki jih bo znal ceniti in spoštovati, ne da bi s tem moral zgubiti ljubezen do lastnega naroda in njegove kulture.

Že teh nekaj primerov nam dovolj jasno pokaže, kakšne prednosti imamo v dvojezičnosti. Mislimo na to v prihodnjih dneh in tednih, ko bo v začetku novega šolskega leta še možnost, da prijavimo otroke k dvojezičnemu pouku, in sicer tiste, ki bodo letos šli prvič v šolo, pa tudi one, ki bodo obiskovali višje razrede. Poskrbimo za prijavo svojih lastnih otrok, spomnimo na možnost prijave pa tudi sosede ter jih opozorimo na prednosti, ki jih daje dvojezičnost. Če se borimo za dosledno uresničevanje in spoštovanje enakopravnosti obeh narodov in obeh jezikov v uradih, pred sodiščem, v označevanju krajev in sploh v vsem javnem življenju, potem je pač razumljivo in potrebno, da se za enakopravnost obeh jezikov zavzamemo predvsem tudi v šoli; če zahtevamo dvojezičnost v otroških vrtcih, potem je le naravno, da to dvojezičnosti uveljavljamo tudi v šolski vzgoji.

Jubilej tiskarne „Drava“

Brez slavlja in za javnost neznanjavno je ta mesec minilo petindvajset let, odkar v nekdanjem Delavskem domu v Podljubelju brnijo tiskarski stroji — Založniška in tiskarska družba Drava je s svojo

tiskarno postala „stara“ 25 let. Razmere po drugi svetovni vojni, ko podobno kot že večkrat prej v zgodovini kor. Slovencev nobena tiskarna v Celovcu oziroma na Koroškem ni hotela prevzeti tiskanja

na tradiciji naprednega partizanskega tiska temelječega „Slovenskega vestnika“ in je le-ta moral začeti izhajati na Dunaju, so narekovala potrebo po osamosvojitvi na področju tiska. Leta 1953 je končno prišlo do realizacije tozadevnih načrtov, ko je bila pod vodstvom poslovodje Založniške in tiskarske družbe Drava dr. Francija Zwittera v nekdanjem Delavskem domu v Podljubelju urejena in odprta po zmogljivosti sicer skromna, a našim takratnim zmožnostim in potrebam prilagojena neodvisna slovenska tiskarna.

V Podljubelju urejena tiskarna je bila zamišljena kot provizorij, vendar se je izkazala za zelo trdoživo, saj letos v istih prostorih obhaja že svojo 25-letnico. Po premaganih začetnih kadrovskih problemih zaposluje tiskarna „Drava“ danes sedem domačih strokovno usposobljenih delavcev in vsa leta kljub svoji ne ravno najsodobnejši opremljenosti gospodarsko pozitivno in uspešno posluje. Letni izkupički dela so se v zadnjih dveh desetletjih povečali — sicer ob precejšnji „podpori“ inflacije — kar za 400 odstotkov. Tudi delež neslovenskih naročil se je od leta do leta dvigal in znaša danes približno 25 odstotkov. Še vedno pa je z 52 odstotki glavni naročnik in „delodajalec“ Slovenski vestnik, kateremu po obsegu naročil sledijo Slovenska prosvetna zveza, šolski list Mladi rod, Zveza slovenskih zadrug in druge naše organizacije ter ustanove.

Vse 25-letno delovanje z omejenimi naročniki oz. glavnimi poslovnimi partnerji, ki imajo vsi svoj sedež v Celovcu, pa je bolj ali manj trpelo zaradi neugodne lokacije tiskarne. Kljub danes dobrim prometnim zvezam in razviti motorizaciji je razdalja med tiskarno in zlasti uredništvo Slovenskega vestnika ostala obema velika ovira.

Zato bi ob letošnjem „srebrnem jubileju“ tiskarne naše čestitke povezali predvsem z željo, da bi po Gutenbergovi iznajdbi največji preobrat v tiskarstvu, ki trenutno zajema vedno več tiskarn, segel tudi v Podljubelj ter ob pomoči in dobri volji merodajnih političnih in gospodarskih dejavnikov privedel končno do „premika“ tiskarne „Drava“ v tem smislu, da bi jo zblížal s tistimi, za katere dela in od katerih ljudi živi. S tem bi ji bila odprta pot k nadaljnjim delovnim uspehom — v zadovoljstvo njenih uslužbencev in v korist naše širše narodne družine, ki se že četrto stoletje optaja s tiskano besedo iz podljubeljske Drave.

PRIMORSKA SLAVI 25-LETNICO priključitve k Jugoslaviji

Dne 17. septembra 1978 bo v Komnu na Primorskem velika manifestacija, in sicer osrednja republiška proslava ob 25-letnici odločitve Primorske o priključitvi k Jugoslaviji. Ta proslava bo enkratni dogodek in organizatorji pričakujejo, da se bo slavlja udeležilo več kot 50 tisoč ljudi. O pomembnosti proslave pa pričča tudi obseg programa, saj bo na proslavi sodelovalo približno 850 pevcev, igralcev in godbenikov, prenašala pa jo bo neposredno tudi televizija.

Ker je priključitev Primorske k Jugoslaviji pripomogla k hitremu povojnemu razvoju celotne Primorske, slavlje ne bo samo lokalnega, temveč predvsem tudi republiškega pomena. O hitrem povojnem razvoju Primorske zlasti pričča tudi razvoj Nove Gorice. V zadnjih tridesetih letih je postalo nekdanje majhno mesto eno izmed najrazvitejših področij SR Slovenije. Rast Nove Gorice označuje zlasti izrazito živahna gospodarska dejavnost. Z razvojem na ekonomskem področju pa so se seveda razvijale tudi druge družbene dejavnosti, nenazadnje tudi kulturno delovanje Nove Gorice.

Kljub pestri dejavnosti na kulturnem področju pa je razvoj doslej oviralo zlasti pomanjkanje ustreznih prostorov. Dandanes si modernega mesta ne moremo predstavljati brez pravega kulturnega središča, zato je ta pomanjkljivost dala pobudo za izgradnjo velikega kulturnega centra v Novi Gorici. O tem se je začelo govoriti že takoj po priključitvi leta 1953, letos pa je končno prišlo tudi do konkretnega izoblikovanja projekta. Kulturni center naj bi se po predlogu Kulturne skupnosti Nova Gorica imenoval Titov kulturni center, gradil pa se bo v dveh fazah. Prvi del, ki ga gradijo v trgovskoposlovnem centru Nove Gorice ob Leninovi ulici, bo predvidoma dokončan leta 1979 in bo namenjen predvsem glasbeni, filmski in lutkovni dejavnosti. Drugi del, ki bo realiziran na trgu Gradnikove brigade, pa naj bi bil na razpolago predvsem za večje glasbene prireditve in za dejavnost Dramskega primorskega gledališča. Gledališka dvorana bo razpolagala približno s 600 sedeži. Načrtovani so v tej zvezi tudi prostori za knjižnico Franceta Bevka in prostori za likovno galerijsko dejavnost Nove Gorice in okolice.

Da najmlajše slovensko mesto priteguje predvsem tudi mladino, novo generacijo, dokazuje dejstvo, da bo letos v jeseni, od 12. do 14. oktobra, v Novi Gorici deseti kongres slovenske mladine. Ta kongres bo pomenil pomembno delovno srečanje slovenske mladine, zato si mladi Novogorjčani tudi zelo prizadevajo, da bo kongres organizacijsko kot tudi vsebinsko kar najbolj uspešen.

Mednarodni kmetijski sejem v Welsu

Danes se pričinja mednarodni kmetijski sejem v Welsu, ki bo trajal do 10. septembra 1978. Letos slavi ta prireditev poseben jubilej, pred sto leti je bila namreč v Welsu velika ljudska veselica, iz katere se je v teku let razvil današnji mednarodni kmetijski sejem, ki je velikega pomena za celotno avstrijsko gospodarstvo. Ljudska veselica, ki je bila prvič prirejena leta 1878, se je razvila z industrializacijo vedno bolj v razstavo. Razvoj od ljudske veselice do velikega sejma pa je razviden tudi iz števila obiskovalcev. Prve ljudske veselice leta 1878 se je udeležilo približno 56.000 obiskovalcev, medtem ko obišče mednarodni kmetijski sejem v Welsu sedaj več kot milijon obiskovalcev in interesentov. Razstavljeni prostor pa se je v sto letih povečal od 29.150 m² na 320.000 m². Leta 1954 so sejem v Welsu prvič imenovali za „avstrijski kmetijski sejem“.

Državni predsednik dr. Rudolf Kirchschläger bo danes otvoril mednarodni kmetijski sejem v Welsu, ki bo letos obsegal kar še tri nadaljnje strokovne sejme, in sicer strokovni sejem avstrijskih pekov (OBA Wels 78), strokovni sejem avstrijskih mesarjev (OFA Wels 78) in avstrijski strokovni sejem za gradbeni material in grad-

beno tehniko (BAUMAT Wels 78). Možno pa si bo ogledati na sejmu tudi posebne razstave (gospodarske, obrtne in industrijske, inozemske in druge posebne razstave).

Na kmetijskem poročju si bo možno ogledati razstavo raznih avstrijskih govejih pasem, razstavo konjev, svinj in ovac, razstavo drobnice ter razstavo raznih gospodarskih produktov in strojev. Obrtni in industrijski del prireditve pa bo prikazal poleg že navedenih tresh strokovnih sejmov še posebne razstave „birotehnika 78“, „tehnika v gospodinstvu“, razstavo mizarjev in posebno razstavo za pohištvo iz Italije.

Da je ta sejem tudi velikega mednarodnega pomena, dokazujejo številni obiskovalci in razstavljalci iz inozemstva (udeležile se bodo sejmo skupaj vse evropske države, pa tudi države iz drugih celin, iz Afrike, iz Azije itd).

Na sporedu so tudi razne druge prireditve. Tako bo na primer vsak dan ob 9. uri jubilejni dopoldanski koncert, od 14. do 19.30 ure mednarodni umetniški program, od 9. do 18. ure bodo predvajali filme o avstrijski industriji kmetijskih strojev, od 9. do 18. ure bo tudi „non-stop-revija“ o sejmu. ORF pa bo ob tej prilož-

nosti oddajal iz posebnega sejemskega studia Wels.

Posebej je treba še omeniti avstrijsko živinorejsko razstavo 1978, ki bo v okviru sejma v Welsu prikazala največje uspehe avstrijske govedoreje. Razstavljenih bo 255 govedov vseh pasem iz cele Avstrije, ki tako po mesni kvaliteti kot po molznosti reprezentirajo evropsko elito. Iz Koroške bo v tem okviru zastopanih — 20 govedov in sedem konj. V tej zvezi je treba še omeniti, da je mednarodni kmetijski sejem v Welsu edini v Avstriji, na katerem so zastopane živali iz vseh avstrijskih zveznih dežel.

Kot vsako leto bo na sejmu v Welsu tudi letos vsak dan posvečen posameznim državam in deželam. Tako bo na primer v nedeljo 3. septembra dan republike Indije, v ponedeljek 4. 9. dan glavnega mesta Avstrije Dunaja, v torek 5. 9. dan Zvezne republike Nemčije itd.

Da pa je mednarodni kmetijski sejem v Welsu tudi še ohranil nekaj od prvotne ljudske veselice, nam dokazuje zabavni del sejma. Po ogledu kmetijskega, obrtnega in industrijskega dela sejma si je možno odpočiti pri jedaci in pijači, poskrbljeno pa je tudi za zabavo in ples.

Za mir na svetu naj se bori mladina iz vsega sveta

Kot smo poročali z zadnji številki našega lista, je bil v začetku meseca avgusta v Havani, glavnem mestu Kube, svetovni mladinski festival, katerega se je udeležila tudi avstrijska delegacija, v katere sestavo so bili tudi zastopniki Zveze slovenske mladine na Koroškem, Kluba slovenskih študentov na Dunaju in lista „Kladivo“. Osrednje geslo te prireditve je bilo: „Za antiimperialistično solidarnost, za mir in prijateljstvo med narodi“, zato je bil tudi v središču zaključne prireditve tega festivala poziv mladini vsega sveta, naj se bori za mir, svobodo in neodvisnost posameznih držav.

Pred 18.500 mladinci iz 145 dežel sveta je povzela besedo mladinka Yo Thi Than iz Vietnami, zahtevala pa je v svojem govoru v imenu vseh udeležencev, da je treba okrepiti akcije za mir na svetu, za popustitev napetosti med raznimi državami sveta, za mednarodno sodelovanje in splošno in popolno razorožitev. Poudarila je v tej zvezi, da je treba nastopiti proti nevtronskemu orožju. Borili pa se je zlasti treba proti imperializmu, rasizmu, apartheidu in fašizmu, ki so razširjeni po vsem svetu, prav tako pa tudi za nacionalno osvoboditev in neodvisnost držav. Doseči je treba novo pravičnejšo mednarodno in gospodarsko ureditev. Vrhu tega je potrebno intenzivirati, zlasti v kapitalističnih deželah, borbo proti diskriminaciji, brezposelnosti in izkoriščanju. Demokratične pravice morajo biti uresničene po vsem svetu, spremeniti pa bi se morale v več državah tudi socialne, ekonomske in politične razmere. Mladina naj bi se tudi v bodočnosti borila za družbo, v kateri bi bile uresničene demokratične pravice posameznika, zato pa bi bilo predvsem potrebno prijateljsko sodelovanje na mednarodni ravni.

Na zaključni prireditvi svetovnega mladinskega festivala v Havani so zato mladinci sklenili, da se bodo vsebolj solidarisirali tudi z ljudstvom in predvsem mladino v Namibiji, Zimbabveju in v Južni Afriki in jih podpirali v njihovem boju za nacionalno neodvisnost in proti neokolonializmu in imperialističnemu vmešavanju tujih dežel; podpirati pa hočejo tudi boj za mir na Bližnjem vzhodu, antiimperialistični boj čilenskega ljudstva, boj proti fašizmu in reakciji v Urugvaju, Nikaragvi, Braziliji, Boliviji itd. Nadalje je v dokumentu iz zaključne prireditve festivala še navedeno, da se je treba solidarisirati z borbo vietnamskega ljudstva proti imperializmu, za neodvisnost in možnost mirne obnove države. Zabeleženo pa je v dokumentu še, da udeleženci svetovnega mladinskega festivala v Havani obsojajo tudi nepravilno in zločinski blokado proti kubanskemu ljudstvu, ki se bori za vzpostavitev nove pravičnejše družbe.

Nacistični vojni zločinec se noče spomniti svojih zločinov

Brazilsko vrhovno sodišče je pred nedavnim zasliševalo Gustava Wagnerja, katerega so 30. maja letos aretirali v Braziliji pod obtožbo, da je v nekdanjih nacističnih koncentracijskih taboriščih Treblinka in Sobibor sodeloval pri umoru okoli dva milijona ljudi. Čeprav je bil Wagner nedvoumno indentificiran kot nacistični vojni zločinec, znan pod imenom „rabelj iz Treblinke in Sobibora“, je pri sedanjem zaslišanju enostavno zatajil vse in se postavil na stališče, da on sploh ni tisti, ki ga iščejo, marveč povsem „nedolžen“.

Sicer je Wagner pod težo dokazov priznal, da je bil v taboriščih Treblinka in Sobibor, toda tam je — kot zatrjuje — deloval le kot mizar in zato ne more biti odgovoren za zločine, katerih ga sedaj dolžijo. Menda je bila njegova naloga v taboriščih le gradnja barak, rabelj ali oficir, ki bi moral izvrševati smrtne obsodbe, pa po njegovih izjavah nikoli ni bil. Poleg tega se Wagner „zagovarja“ tudi s tem, da je v Brazilijo prišel povsem legalno in da ga predtem v državah, ki zdaj zahtevajo njegovo

izročitev, niso sprožili procesa proti njemu.

V očitnem nasprotju z njegovimi izjavami pa je dokazano gradivo, ki so ga brazilskem oblastem poslale Zvezna republika Nemčija, Avstrija, Poljska in Izrael. Po podatkih poljskega vrhovnega sodišča je imel Wagner neposredno od Himmlerja ukaz, naj usmrti okoli dva milijona ljudi. Avstrijsko gradivo ga dolži, da je v obdobju od 1942 do 1943 ubil okoli 30 do 40 ljudi na dan v plinski celici v taborišču Hartheim. Po najnovejših izraelskih dokumentih pa je Wagner deloval tudi kot „izvršni direktor“ skupine T-4, ki naj bi izvedla pošastni „načrt evtanazije“ v letih 1939 do 1941. Ravnatelj inštituta za vojne zločine Friedmann zatrjuje, da je Wagner kot izvršni direktor omenjene skupine neposredno skrbel za eksekucijo bolnih in „nezdruživih“ ras v tretjem rajhu. Po „opravljenem delu“ na Poljskem pa je Wagner v okviru zloglasne skupine „Einsatzkommando Reinhard“ prišel tudi v Trst, kjer je ta skupina zlasti v Rižarni dovolj prepričljivo dokazala, kaj so se njeni pripadniki naučili na Poljskem. Torej ni izključeno, da bodo tudi italijanske oblasti odkrile gradivo in dokaze o Wagnerjevi „zaposlitvi“ v Trstu.

Kljub vsem obremenilnim dokumentom in dokazom pa Wagner kakor že povedano vztraja pri trditvah, da so brazilske oblasti prijele nedolžnega in zaprle „napačnega človeka“, kajti — tako pravi nekdanji nacistični „mizar“ iz koncentracijskih taborišč — resnični zločinec iz Treblinke in Sobibora živi na prostosti. Ali bo s svojimi izjavami prepričal tudi brazilske oblasti, ki morajo odločiti o njegovi izročitvi, ki so jo kot smo v našem listu že poročali zahtevale vlade Zvezne republike Nemčije, Avstrije, Poljske in Izraela? Poleg predložene obremenilnega gradiva bodo vsekakor morale upoštevati tudi dejstvo, da je bil Wagner takoj po aretaciji indentificiran in nedvoumno prepoznan kot tisti Wagner, ki je sodeloval pri množičnih zločinih v Treblinku in Sobiboru. Predvsem ga je prepoznala ena izmed njegovih nekdanjih žrtev — Stanislaw Schmeizner, ki je takoj po aretaciji potrdil, da je braziliska policija prijela pravega Wagnerja. Prav tako pa sta nacističnega vojnega zločinca identificirala tudi zahodnonemški konzul v Sao Paulu ter znani lovec na nacistične zločince Simon Wiesenthal.

Nekaj vtisov in misli ob podjunski uprizoritvi „Samorastnikov“

V soboto in nedeljo zvečer se je na amfiteatsko zaokroženem travniku sredi gozda v Spodnjih Vina-rah pri Št. Primožu zbralo okoli poldrug tisoč ljudi, ki so na dveh predstavah podoživljali v svojstve-

otrok vlivajo upanje, pogum in optimizem za jutrišnji dan... Ni namen tega zapisa, da bi podajali strokovno oceno podjunske uprizoritve „Samorastnikov“, zato naj bo tukaj nanizanih le nekaj

tiste gledalce, ki poznajo Prežihov tekst. Dosti bolj zanimivo je bilo rešeno vprašanje razsvetljave, čeprav je scenska razdelitev na celo vrsto izredno kratkih prizorov ravno v tem oziru posebno zahtevna. Ta okolnost je tudi napotila režiserja, da se je za povezavo med prizori oz. za „napoved“ posameznih scen poslužil filmskih vložkov (po scenariju Marjana Srienca sta jih prispevala Jure Pervanje in Andrej Kokoč), ki so skupaj z zvočnimi efekti (za glasbeno opremo je odgovarjal Oliver Telban) bistveno doprinesli k lažjemu in boljšemu razumevanju dogajanja „na odru“. Svoj delež k temu pa so jasno doprinesli tudi še vsi ostali člani „tehničnega štaba“ — od Saša Kumpa, ki je ob požrtvovalni pomoči domačih mladincev ustvaril ter razvrstil zelo ustrezajoče scene (le Hudabivška bajta je bila celo kot simbol podrejenosti malo preveč odrinjena s prizorišča in je za precejšen del občinstva ostala skoraj povsem nevidna), pa do arh. dipl. inž. Milene Kumar, katere kostumacija je bila enako prepričljiva kot maske Zorana Lajeviča.

Posebno uspešna pa je bila uprizoritev brez dvoma po igralski pla-

ti. Ne da bi še enkrat ponavljali imena vseh igralcev (podrobno smo jih navedli v zadnji številki), lahko ugotovimo, da so bile vloge splošno dobro zasedene in brez izjeme odigrane na ravni, ki jo je pri amaterjih le redko kdaj srečati. Poudariti je treba, da se je vloženi trud vsekakor izplačal, kajti od nosilcev glavnih vlog pa do zadnjega otroka so vsi izvrstno izpolnili svojo nalogo, tako da so bili gledalci upravičeno zadovoljni; njihov dolgotrajni oplavz, ki je kljub občutnemu nočnemu hladu sledil vsakemu prizoru, je bil le skromen izraz resničnega navdušenja.

Tako je bila podjunska uprizoritev „Samorastnikov“ v pravem pomenu besede kulturno-umetniško doživelje, ki tako po tehnični kot še posebej po igralski plati predstavlja lep obet za prihodnost. Pri tem smo prepričani, da bi že sicer pre-

tresljiva zgodba Mele in njenih pankrtov z morebitno vključitvijo nadaljnje dramatike in dinamike le še pridobila — ne samo na vsebinski izpovedi, marveč predvsem na optični privlačnosti, kakor to poznamo na primer pri uprizoritvah „Miklove Zale“, kjer predstave na prostem pritegnejo zlasti z množičnimi prizori; ravno takih pa v uprizoritvi „Samorastnikov“ ni.

Če za zaključek tega zapisa še enkrat izrečemo iskreno zahvalo in priznanje vsem, ki so kakorkoli doprinesli k uspešni uprizoritvi, pa je prav ob tem uspehu le treba ugotoviti, da glede obiska prireditelji ni v polni meri izpolnila pričakovanj. Gotovo je svoj del „prispeval“ nalivu podoben dež v soboto popoldne, ki je marsikoga odvrnil od obiska predstave (v smislu tozadavnega opozorila na vabilih so mnogi morda celo mislili, da je prireditelj sploh preložena za teden dni in da tudi nedeljske predstave ne bo). Toda hkrati se zastavlja tudi vprašanje, ali je bilo organizacijsko narejeno vse, kar bi bilo potrebno, da bi nagovorili in pritegnili res vse tiste od blizu in tudi iz oddaljenih krajev, ki so pripravljani prisluhniti besedi Prežihovega Voranca, ki nam preko zgodbe o Hudabivški Meti in njenih otrocih prikazuje usodo slovenskega življa na Koroškem. Kajti zgodba o samorastnikih je — kakor je v Gledališkem listu zapisal režiser Marjan Srienec — resnična retrospektiva davnih zgodovinskih, polpreteklih, kakor tudi sodobnih razmer, ki nas so in nas še tarejo, davijo, pritiskajo ob tla.

nem jeziku Prežihovega Voranca ovekovčeno zgodbo o Karničnikih in njihovi srenji na eni ter o Hudabivški Meti in njenih pankrtih na drugi strani — zgodbo, v kateri je zaživela in živi usoda naše narodne družine, saj smo s to usodo hočeš nočeš intuitivno indentificirani koroški Slovenci sploh. Kajti tisto, kar se je po Prežihovem pripovedovanju dogajalo pred poldrugim stoletjem na obirskih pobočjih Karnic, na dobrlvaški graščini in v cerkvi ter v hudabivški bajti, se v prenesenem smislu dogaja na Koroškem tudi še danes, ko smo Slovenci slej ko prej prisiljeni boriti se za svoje pravice, za obstoj na podedovani domači zemlji. Tako so „Samorastniki“ kot tendenčna igra, ki odkriva resnico o krivici, ter še vedno aktualni, ker opozarjajo tudi na današnji boj našega človeka ter mu z uporništvom Mele in njenih

misli in vtisov, ki sta jih zapustili predstavi.

Dramsko kroniko v šestnajstih slikah, ki jo je po Prežihovi noveli priredil Miloš Mikelc, je na prostrano naravno prizorišče prenesel Marjan Srienec s svojim ansamblom, ki mu v celoti gre priznanje za vloženi trud in ki mu je v celoti treba čestitati k uspešno izvedeni nalogi. Ta naloga gotovo ni bila lahka, saj je Mikelcova dramatičarja Prežihovih „Samorastnikov“ vse prej kot prikladna za uprizoritev na prostem. Njeno ležišče je na dialogu, ki pride v dvorani gotovo bolj do efekta kot „v naravi“; deloma je bil problem z ozvočenjem izvrstno rešen, deloma pa je bilo opaziti tudi kako hibo ter je marsikatera izrečena beseda ostala neslišna, s tem pa razumljivost dogajanja bolj ali manj omejena na

(Slike Lubo Urbajs)

TONE ZORN

Manjšinsko vprašanje in jugoslovansko-avstrijski odnosi

Ob vsem tem poročilo predsedstva SR Slovenije poudarja, da je „v okviru splošne jugoslovanske politike dobrososedskih odnosov in presejanja državnih meja potrebno iniciativno odpisati druga vprašanja iz odnosov SFRJ Jugoslavije in Avstrije v smislu konstruktivnega in realnega poskusa ureditve teh odnosov, pri tem pa stalno vztrajati na izpolnitvi obveznosti glede manjšin pa tudi drugih obveznosti iz avstrijske državne pogodbe“.¹⁸³

V drugi polovici aprila je predsednik SFRJ Josip Broz Tito znova sprejel predstavnike koroških Slovencev.¹⁸⁴

Očiten avstrijski odgovor na jugoslovanska opozorila je bila ponovno trditve zunanjega ministra Pahra, da je bil člen 7 v celoti izpolnjen, pri čemer se je skliceval na diskriminacijski zakon o narodnih skupinah. Značilno je, da je minister Pahr tudi tokrat nastopil kot zagovornik „naravne“ asimilacije manjšin, ki da se po njegovem prepričanju ne da preprečiti.¹⁸⁵

Dalje je bil viden poskus uradne Avstrije, vmešavati se v notranje zadeve Jugoslavije. Šlo je za predlog kanclerja Kreiskega in koroškega deželnega glavarja Wagnerja, po katerem naj bi posebna mednarodna komisija primerjala položaj slovenske manjšine na Koroškem — s položajem Slovencev v Jugoslaviji (!).¹⁸⁶ Vzrok temu predlogu naj bi bil „oster kurz Ljubljane in nekaterih slovenskih predstavnikov“, pa tudi to, da „nas (Jugoslavo) v tujini kar naprej sramotijo in govoriijo, da se pripadnikom slovenske narodne skupnosti pri nas slabo godi“.

Vzporedno s Pahrjem je tudi Wagner javno zagotovil „zgodno“ izpolnitev državne pogodbe, poleg tega pa še nastopil s trditvijo o neosnovanosti očitka, da bi se mogle v Avstriji ali na Koroškem oživiti (nemško) nacio-

nalistične tendence. Značilno je tudi, da je zagrozil, da Koroška ne bo mogla več dolgo trpeti „nestrokovne“ trditve (Jugoslovanov) o avstrijski manjšinski politiki.¹⁸⁷ Nedvomno pa je bistvo avstrijske manjšinske politike septembra meseca pojasnil predsednik avstrijskega parlamenta Anton Benya, ko je po vrnitvi iz Jugoslavije izjavil, da jugoslovanska stran težko razume, da v Avstriji veljajo odločitve večine,¹⁸⁸ ali drugače povedano: diktat večine nad manjšino.

V začetku leta napovedane izvedbene odredbe k zakonu o narodnih skupinah je avstrijska vlada dokončno uzakonila sredi 1977. Med jugoslovanskimi odmevi na ta ukrep bi zlasti omenili izjavo zveznega Zvršnega sveta, ki je ob napovedi manjšinskih odredb opozoril avstrijsko vlado, „da politika neizpolnjevanja določil državne pogodbe o pravicah in položaju slovenske in hrvaške narodnostne manjšine v Avstriji pelje k reviziji te pogodbe in kvarno vpliva na celoten razvoj jugoslovansko-avstrijskih odnosov“. Potem, ko kritično oceni napovedane ukrepe, izjava poudarja, da „še posebno skrb vzbujajo dejstva, da so bili ukrepi sprejeti, ne da bi upoštevali mnenje in soglasje manjšin, s čimer jim hočejo vsiliti rešitve, ki niso v njihovem interesu“. Ob koncu izjava opozarja, da bo Jugoslavija kot ena od podpisnic državne pogodbe še naprej vztrajala na izpolnitvi člena 7 državne pogodbe ter da bo „tudi v prihodnje dajala popolno podporo upravičenim zahtevam manjšine“.¹⁸⁹

O istem vprašanju je obsežno spregovoril tudi predsednik predsedstva SR Slovenije Sergej Kraigher. Uvodoma je nakazal, da vprašanja položaja slovenske in hrvaške manjšine ni mogoče iztrgati iz celote odnosov Jugoslavije z Avstrijo. Opozoril je, da „za manj ugoden razvoj medsebojnih stikov ni mogoče iskati krivdo v upravičenih zahtevah obeh

23

prizadetih manjšin in njunem boju zanje, še manj pa v konsekvantnih prizadevanjih SFRJ, da se izpolni avstrijska državna pogodba“. Zatem je govoril o oživljanju sil preteklosti, med drugim tudi na Koroškem. Dalje je omenil, da se prireditelj teh krogov običajno udeležujejo uradni predstavniki oblasti, ter nadaljeval: „Ob takšnem rovarjenju večno večrajšnih pa sta značilni in ga tudi omogočata nacionalna nestrpnost in slep antikomunizem v mnogih političnih, družbenih in državnih strukturah Avstrije, ki seveda nista združljivi z novimi odnosi medsebojnega sodelovanja v Evropi, katerih izraz je med drugim tudi sklepna listina konference v Helsinkih. Tu leže glavni vzroki, da se odnosi z Avstrijo ne razvijajo in ne morejo razvijati v željenem obsegu in v potrebnem medsebojnem zaupanju. Sodelovanje Jugoslavije in Avstrije na beograjskem sestanku evropske konference o varnosti in sodelovanju samo potrjujejo dejstvo, da se mnogi dolgoročni interesi obeh držav ujemajo in da takšne in podobne manifestacije in značilnosti niso v skladu z interesi Avstrije same v današnji Evropi.“ Seveda pa Jugoslavija ni mogla in ne more iti mimo ponovne kršitve mednarodnih obveznosti Avstrije, je dejal Kraigher, ki je ob koncu izrazil upanje, da bodo odgovorni avstrijski politiki spoznali, da je sedanja politika diktata nerealna in brezperspektivna in da tako popuščanje velikomemškemu nacionalizmu in oživljanje nacizma kot povsod v Evropi preseženi slepi antikomunizem ne kalijo samo odnosov z Jugoslavijo, ampak grede tudi na škodo avstrijskih demokratičnih sil in položaja Avstrije v mednarodnih odnosih.¹⁹⁰

Ko je zvezni sekretar za zunanje zadeve SFRJ Miloš Minič konec januarja 1978 v skupščini SFRJ govoril o mednarodnih odnosih Jugoslavije, se je dotaknil tudi odnosov z Avstrijo. Ocenil je, da se je v preteklem letu s to državo nadaljevalo razvijanje sodelovanja na raznih področjih, zlasti gospodarskem, nadalje na področju zaščite in izboljšanja položaja jugoslovanskih delavcev na začasnem delu v Avstriji kot tudi na nekaterih drugih področjih. „Toda naše celotne odnose s sosed-

njo Avstrijo še naprej resno obremenjujeta stališče in politika avstrijske vlade do pravic in položaja slovenske in hrvaške manjšine v tej državi, ki sta v nasprotju s črko in duhom državne pogodbe. Avstrija bi z uresničevanjem svojih nedvomnih mednarodnih obveznosti, ki izvirajo iz državne pogodbe, kakor tudi s političnim realizmom in odločnostjo, ki bi morala v tem prevladovati, ustvarila ugodno podlago za vsestranski razvoj dobrega sosedskega sodelovanja, kar ni samo v interesu naših dveh držav, temveč v širšem interesu.“¹⁹¹

(Konec)

183 Delo, 20. april 1977, št. 92. Prim. tudi govor Sergeja Kraigherja na seji vseh zborov skupščine SR Slovenije, v katerem je podčrtal, da „politika SFRJ Jugoslavije glede odnosov z vsemi sosednimi državami stoji na načelih dobrososedskega sodelovanja, ki so element politike nevtrženosti naše države. Naš odnos do pravic in položaja narodnih manjšin naših narodov v sosednjih državah pomeni integralni del siceršnjih dobrososedskih odnosov. Ko ne pogojujejo vsestranskost svojih sosedskih odnosov s tem vprašanjem, si obenem ne moremo predstavljati natančne in stabilne zaključnosti teh odnosov, če niso, kot je na primer v Avstriji in Bolgariji, spoštovani mednarodno-pravni predpisi zaščite manjšin, ali če se kršijo ali ne spoštujejo obstoječe mednarodne pogodbe in se zaostrovanja manjšinskega vprašanja pojavljajo v funkciji blokovskih in nacionalističnih interesov. Če ugotovljamo, da je rast moči demokratičnih sil v Italiji realna osnova za možnost izboljševanja položaja naše manjšine, lahko v Avstriji beležimo nove nacistične izpade in stopnjevanje izrecne diskriminacije manjšin, od sodnih pritiskov in groženj, do docela neresnih političnih izjav najodgovornejših predstavnikov te države.“ (Delo, 29. april 1977, št. 99).

184 Slovenski vestnik, 29. april 1977, št. 17.
185 Prim. Kärntner Tageszeitung, 26. marec 1977, št. 70. Trditve o izpolnitvi določil državne pogodbe je Pahr ponovil tudi konec leta (Kärntner Tageszeitung, 8. november 1977, št. 235).

186 Gl. Volkszeitung, 22. april 1977, št. 9.
187 Wiener Zeitung, 12. maj 1977, št. 110. Trditve o izpolnitvi državne pogodbe je Wagner ponovil tudi skupini slovenskih časnikarjev, ki so novembra obiskali koroško (Volkszeitung, 29. november 1977, št. 225). Poleg tega je urad avstrijskega kanclerja skušal prikazati zglednost avstrijske manjšinske politike z razširjeno izdajo publikacije iz leta 1966, ki je tokrat izšla pod naslovom Die rechtliche Stellung der Volksgruppen in Österreich, Wien 1977, ki je tokrat izšla tudi še v francoskem in angleškem jeziku.

188 Kleine Zeitung, 16. september 1977, št. 215.
189 Delo, 1. julij 1977, št. 149.
190 Delo, 23. julij 1977, št. 168. Wagnerjevo reakcijo je prinesla Kärntner Tageszeitung, 28. avgust 1977, št. 187.

191 Delo, 7. februar 1978, št. 25.

Dobrososedsko sodelovanje po avstrijsko

V zadnji številki našega lista smo poročali, da so se v hotelu Wulfenia na Mokrinah (Nassfeld) začetkom avgusta sestale avstrijsko-jugoslovanske komisije izvedencev za izgradnjo cestnega predora pod Karavankami. Zasedanje je trajalo tri dni. Komisija je ob tej priložnosti izdelala načrt za konkretno realizacijo projekta in ugotovila, da bi se gradnja lahko pričela ob koncu leta 1979, trajala pa bi, če ne bi prišlo do kakšnih posebnih ovir, približno 4 do 5 let. Nekaj dni po tem zasedanju so bile izmenjane tudi ratifikacijske listine, s tem pa sta Avstrija in Jugoslavija tudi formalno potrdili sklenjeni meddržavni sporazum o gradnji predora. Sedaj pa je avstrijski finančni minister in vicekancler Hannes Androsch izjavil, da bo Avstrija v primeru, da bi Jugoslavija uvedla posebne dajatve za avstrijske prevoznike, ki tvorijo po jugoslovanskih cestah svoje stališče glede izgradnje predora že premislila.

Avstrijski finančni minister in vicekancler je, kot smo že poročali, uvedel z začetkom julija posebne dajatve na cestni prevoz. Na ta ukrep, ki je prizadel tako avstrijske kot tudi tuje prevoznike, so le-ti reagirali z blokado skoraj po vsej Avstriji. Blokada je trajala več dni in imela za posledico tudi nazadovanje turizma, kar je pomenilo tudi gospodarsko izgubo. Androsch je zagovarjal novi cestni davek pred-

vsem s tem, da je Avstrija kot tranzitna država za vzdrževanje cestnega omrežja odvisna od sredstev, ki jih pridobi z novim cestnim davkom.

V odgovor na novo uvedeni cestni davek pa je tudi več sosednjih držav sklenilo podobne ukrepe, to se pravi povečanje ali uvedbo cestnega davka na račun avstrijskih prevoznikov. Med drugimi je reagirala tudi Jugoslavija z uved-

bo posebnega davka, to pa je dalo finančnemu ministru Androschu povod, da sedaj skuša preklicati že sklenjeno državno pogodbo o gradnji karavanškega predora in zahteva od jugoslovanskih oblasti, da le-te odpravijo dodatne dajatve na avstrijske prevoznike. Finančni minister torej hoče tako ujeti „dve muhi“ na en mah. Z uvedbo cestnega davka, ki ga morajo plačati v Avstriji tuji prevozniki, si zagotovo dodatne dohodke, če pa tudi avstrijskim prevoznikom na tujem ne bi bilo treba plačevati kakršnihkoli dajatve, bi to pomenilo, da avstrijski vladi ne bi bilo treba dajati avstrijskim prevoznikom podpore ali subvencije, ki jih je le-tim obljubila v primeru, da bi z uvedbo cestnega davka v Avstriji tudi sosedne države uvedle podobne dajatve.

Omeniti pa je pri tem treba še, da je ravnanje finančnega ministra Androscha vsekakor v protislovju z normami mednarodnega prava in sodelovanja.

Sorodna miselnost pride do izraza tudi v arogantni izjavi koroškega deželnega glavarja Wagnerja glede ponudene slovenske udeležbe v rebrški tovarni, ko pravi, da je gledano na gospodarski položaj v Jugoslaviji le malo verjetno da bi le-ta bila v stanu rebrški tovarni priskrbeti obljubljenih 60 milijonov šilingov. Še bolj direktan pa je bil svobodnjaški deželni partijski sekretar dr. Jörg Haider, ki je v zvezi z rebrškim problemom svaril da se Koroška ne sme vdati „vabljeni ponudbi“ Jugoslavije. Iz obeh izjav koroških politikov vidimo koliko jim je do tega, da bi končno rešili kritični problem rebrških delavcev, ki so brez dela in ki z bolečo negotovostjo zrejo v prihodnost.

9. mednarodni pohod v Košuto

Krajevna sekcija turistične organizacije „Naturfreunde“ v Selah prireja v nedeljo 3. septembra tradicionalni 9. mednarodni pohod v Košuto. Prireditev bo pod častnim pokroviteljstvom predsednika organizacije Naturfreunde Wilfrieda Teuberja in selskega župana Antona Hribernika. Startalo se bo od 6. do 10. ure. Ob 8. uri bo na Sedlcab maša za umrle člane organizacije.

Start in cilj bosta pri gostilni Terkel na Šajdi. Udeleženci, ki bodo na cilj dospeli do 16. ure bodo prejeli medaljo, ki predstavlja divjega petelina. Udeleženci imajo možnost, da uporabljajo dve različni progi. Lina je dolga 12 km in ima rdečo oznako, daljša pa 16 km in je modro označena.

Pohoda na Košuto se bo udeležilo tudi večje število pohodnikov iz po-

bratene občine Škofje Loke. Prireditev bo ob vsakem vremenu. Obe progi vodita pretežno po gozdu in poljskih poteh. Organizatorji naprošajo udeležence, da se ne odaljujejo od zaznamovanih poti. Ob progah bo tudi nekaj postaj, kjer je možnost počitka in okrepčevanja.

Na startu je na razpolago parkirni prostor, vsak udeleženec pa bo prejel spominsko kolajno.

Otroška folklorna skupina iz Železne Kaple v Markovcih

V zadnjih letih lahko opazimo pri raznih slovenskih prosvetnih društvih vedno več pobud na področju ustanavljanja folklornih skupin. Medtem ko smo koroški Slovenci bili

pred leti znani predvsem zaradi številnih pevskih zborov, se v zadnjih časih tudi pri nas vedno bolj razvijajo folklorne skupine. Več let je je folklorna skupina „Zarja“ iz Železne Kaple edina te vrste, zdaj pa se „zbuja“ predvsem otroške folklorne skupine, ki so velikega pomena za obstoj naroda tudi zato, ker navdušujejo že naše najmlajše za slovenske pesmi in plese. To navdušenje, ki je vkoreninjeno v otrocih že v prvih šolskih letih pa je važno zlasti pri vzbujanju zavesti za narodno skupnost in ohranitev našega slovenskega življa.

Zdaj, ko se Slovenci borimo predvsem za dvojezičnost v naših otroških vrtcih se moramo tudi zavedati, da igra kulturno udejstvovanje že v otroških letih veliko vlogo pri naši borbi za obstoj slovenske manjšine. V naših vaseh lahko opazimo, s kakšno vnemo otroci sodelujejo pri folklornih skupinah, pritegnejo pa tudi manj zavedne, včasih celo nemškogovoreče otroke, ki so tako že od majhnega vzgojeni v toleranci, razumevanju in spoznavanju naših problemov in bodo tako tudi v poznejših letih doprinesli k boljšemu razumevanju obeh narodnih skupnosti.

Omeniti smo že, da se je prva slovenska folklorna skupina na Koroškem razvila v Železni Kapli. Sedaj pa obstajata v Železni Kapli že dve folklorni skupini. Otroška folklorna skupina „Zarja“ se je, kar je treba omeniti, te dni udeležila revije folklornih skupin v Markovcih pri Ptuj. V počastitev štiridesetletnice folklorne je tamkajšno društvo predstavilo občinstvu več folklornih skupin iz raznih krajev, med njimi tudi mlade folkloriste iz Železne Kaple, ki imajo dobre prijateljske stike s pionirsko folklorno skupino iz Markovec. Le-ti pa so gostovali tudi že v Železni Kapli, pri nas na Koroškem. Ob štiridesetletnici folklorne v Markovcih sta ti dve najmlajši nastopajoči skupini izmenjali tudi spominska darila in sklenili, da bosta sodelovali še v prihodnje.

veniji in snemala na celovškem radiu. Vaje redno obiskuje 25 do 30 otrok v starosti od 3 do 12 let. Voditeljica je mnenja, da se da z otroci največ ustvariti na pevskem področju, ker je za to potrebno najmanj tehničnih priprav in pripomočkov. Kot vse otroške skupine tudi to skupino tarejo problemi s prostori za vaje. Srečujejo se tedensko za uro ali uro in pol pri zasebnikih ali celo na prostem. Odgovorni ugotavljajo, da z največjim veseljem obiskujejo skupino najmlajši, tisti, ki še ne hodijo v šolo; le-ti prepevajo z največjim navdušenjem. Odgovorni pa so tudi spoznali, da vsi otroci ne morejo samo peti in da je zaradi tega potrebno delovanje z otroci razširiti tudi na druga področja.

Škocijanska občina je močno turistično razvita občina, pretežen del gospodinjstev ima v poletnem času tudi turiste, zaradi tega pomenijo že te tedenske ure veliko razbremenitev za starše, katerim vsaj ta čas ni treba paziti na otroke. Videti je, da obstaja velika potreba po celodnevem otroškem vrtcu v škocijanski občini, s tem pa je povezana vroča želja, da bi v tej občini čim prej začel delovati otroški vrtec.

Otroški vrtci so nujno potrebni

Tudi v škocijanski občini, v Št. Vidu v Podjuni obžalujejo, da njihovi otroci nimajo možnosti obiskati otroškega vrtca. Zaradi tega so se poslužili samoiniciative, to se pravi, v okviru kulturnega društva SPD „Danica“ se je ustanovila otroška skupina, ki jo vodi Danica Kežar. Skupina, ki ima za seboj že več uspešnih nastopov, nastopa vsako leto na otroškem dnevu. Nastopila je s spevigr „Miklavž prihaja“, nastopila je pa tudi v Slo-

Zahvala SPZ

Po izredno uspeli uprizoritvi SAMORASTNIKOV na prostem v Spodnjih Vinarah se Slovenska prosvetna zveza zahvaljuje vsem, ki so prispevali svoj delež, da je bil uspeh te enkratne odrske prireditve tako veličasten.

Posebna zahvala velja predvsem režiserju Marjanu Sriencu in požrtvovalnim igralcem, ki so vsekakor doprinesli največji delež in tako omogočili ta kulturni uspeh. Nadalje se zahvaljujemo scenografu Saši Kumpu za posrečeno scensko sliko, kostumografu dipl. inž. arh. Mileni Kumar za avtentičen kostumski izbor, Zoranu Lemajčiču za izvrstno masko, filmskemu snemalcu Juretu Pervanji za uspele posnetke filmskih vložkov, Oliverju Telbanu za glasbeno opremo, lučnima mojstroma železarne Ravne, ki sta oskrbela brezhibno lučno opremo, Mihi Zablatniku, ki je skrbel za odlično ozvočenje predstave. Prav posebno pa se zahvaljujemo tudi posestnikom Johanu Kumru, Engelbertu Hoblu in Janezu Wutteju ter Andreju Polzerju, ki so dali na razpolago svoja zemljišča, da se je prireditve sploh lahko odvijala.

Zahvala pa velja seveda tudi vsem tistim, ki so s svojim delom pomagali pri izdelavi kulis, postavljanju klopi, prodajanju vstopnic in gledališkega lista in sploh pri organizacijskem delu za to uprizoritev.

S to prireditvijo ob 70-letnici Slovenske prosvetne zveze in ob 85-letnici Prežihovega rojstva smo koroški Slovenci ponovno izpričali svojo življenjsko voljo ter ljubezen in zvestobo naši prelepi odrski umetnosti in kulturi nasploh, zlasti pa naši materini govoric in narodu. Zato vam naj bo, dragi sodelujoči, ter nam vsem, ta odrska manifestacija vsodbudo pri nadaljnjem prizadevanju za ohranitev slovenske odrske besede in narodne zavesti, hkrati pa tudi gojitev in utrjevanje prijateljskih vezi — med nami vsemi kakor tudi odnosov z matičnim narodom ter sosednimi narodi.

ODBOR

Nove perspektive

Največji jugoslovanski otok Krk bo kmalu zgubil dosedanje lice, to pa predvsem zaradi tega, ker bo v letu 1980 zgrajen s celine na otok most — most preko katerega bo vodila avtomobilska cesta. Poleg tega bosta v most vgrajena dva cevovoda; v enem bodo s celine dovajali na otok vodo, v drugem pa z otoka na celino naftne derivate iz rastoče omišalske petrokemijske industrije. Trenutno je ožina med Krkom in celino, kjer trajekti prevažajo turiste in domače prebivalstvo, zbirališče številnih avtomobilov, ki v dolgih kolonah čakajo, da jih sprejmejo trajekti. Ta situacija se bo v dveh letih bistveno spremenila, kajti trajekti bodo potem odveč, tako da bodo opravljali svoje delo drugod, kjer je potreba večja, da se pride na vedno bolj privlačne jadranske otoke.

Seveda se bo z izgradnjo novega mostu občutno spremenila tudi struktura otoka Krka, ki bo dobil popolnoma nov vzpon tako domačega kakor tujega turizma kar bo sicer velikega gospodarskega pomena, vendar pa bo tista idila, ko so turisti iskali mir — mirne zalive in samotne plaže, kmalu pri kraju, zamenjal ga bo turistični šunder, ki bo v obliki požara zajel cel otok. Na to spremembo se občina Krk že nekaj časa pripravlja. Sliši se mnogo o načrtih za gradnjo hotelov na rtih pokritih z nizkim zelenjem, ki mole v modrino Srednjih vrat med Krkom in Cresom.

Tudi razne manj pomembne makadamske ceste, bodo dobile asfaltno prevleko in razna zapuščena poslopja, ki samevajo in prav gotovo niso v ponos prebivalstvu, bodo postala privlačna, saj se bodo prav gotovo dobili številni interesi, ki jih bodo popravili in si tako pridobili nove vikende.

Trenutno na gradbišču novega mostu delajo brez počitka. Lok železobetonske mavrice, ki na lepoti nič ne izgublja zaradi „škrbine“ na vrhu krivine, je osvetljen tudi ponoči. V luči močnih žarometov so premiki na vrhu sedemdeset metrov visokih nosilnih stebrov nekako nestvarni, romantični odsevi osvetljenega morja globoko spodaj pa so sijajna kulisa peklenškega delovnega tempa. vsaka hiša svojo kapnico.

Na otoku se bo mnogo spremenilo, to ne bo več oaza miru, ko je imela vsaka hiša svojo kapnico.

Z vodo, ki bo pritekla po cevih in z novo asfaltiranimi cestami se bo bistveno spremenil položaj otoka, ki bo tako pristopen seveda veliko večjemu številu turistov, in bo tako velika pridobitev za otočane.

Jürgensov nastop v Celovcu navdušil

V nedeljo 27. 8. je v celovškem deželnem dvoru (Landhaushof) koncertiral znani koroški popevkar Udo Jürgens. Ogromno število mladih in starejših poslušalcev je bilo deležno izrednega glasbenega užitka, saj se je popevkar pred koroško javnostjo še posebej pripravil in bil res dobro razpoložen. Izvajal je isti program, s katerim je že meseca marca navduševal po turneji po Nemčiji polne dvorane. Izkazal se je tudi Jürgensov orkester, katerega člani perfektno obvladajo svoje instrumente.

V prvem delu je Jürgens pretežno predvajal manj znane in novejšje skladbe, drugi del pa je bil popolnoma v znamenju njegovih največjih uspehov. Poslušalci so bili tako navdušeni, da je moral Udo zapeti še nekaj dodatnih skladb, preden je zapustil oder.

Po koncertu se je zahvalil pri popevkarju za ta koncert, celovški župan Guggenberger, Jürgens, ki se je ob tej priliki odpovedal običajnemu honorarju, pa je predal izkupiček te prireditve v obliki šeka organizaciji življenjska pomoč (Lebenshilfe). Ta organizacija bo porabila ta denar za izgradnjo doma za pohabljenе otroke.

Slovensko prosvetno društvo „Edinost“ v Pliberku vas vabi v lastni šotor ob PLIBERŠKEM SEJMU od sobote, 2. do ponedeljka 4. septembra 1978. Zabaval vas bo ansambel „Pomladni veter“ s pevcem Edvinom Fliser. Za pijačo in jedačo je poskrbljeno. Veselimo se vašega obiska!
Odbor

Klub slovenskih študentov na Dunaju vabi vse študente, maturante in dijake na

IZOBRAZEVALNI seminar, ki bo od 13. do 16. sept. 1978 v domu organizacije Kinderland ob Goseljskem jezeru. Obravnavali bomo zgodovinska in aktualna politična vprašanja slovenske manjšine na Koroškem.

Slovesnost 200-letnice prvega pristopa na Triglav

Minulo soboto in nedeljo so planinci slovesno praznovali 200-letnico prvega pristopa na Triglav. V soboto je bila slovesnost na vrhu Triglava, v nedeljo pa v Ribčevem lazju v Bohinju, kjer je bil odkrit spomenik 4 srčnim Bohinčanom, rudarjema Luki Korošču, M. Kosu, lovcu Štefanu Rožiču in padarju Lovrencu Wilomitzerju. Na obeh slovesnostih se je zbralo več kot 10.000 ljudi, ki so s svojo navzočnostjo demonstrirali privrženost in ljubezen do te edinstvene gore, ki je v zgodovini Slovencev igrala tako pomembno vlogo, da jo upravičeno lahko imenujemo narodno goro Slovencev. Kako pomemben je Triglav potrjuje dejstvo, da je upodobljen v grbu socialistične republike Slovenije. O njem kroži med ljudstvom mnogo bajk in pesmi. To je gora, ki je zapisana v besedah naših pisateljev in pesnikov ter gora, ki je neštokrat cilj planincev, fotografov, filmarjev itd.

200-letnico prvega pristopa na Triglav, ki je bil izveden 8 let pred Mont Blancom, 22 let pred Großglocknerjem, ter 78 let pred Matterhornom, lahko upravičeno smatramo kot rojstno letnico slovenskega gorništvaja. Kako spoštovan in priljubljen je Triglav najprepričljivejše dokazuje to, da so se vzpona na njegov vrh v soboto udeležili med drugimi znani družbeni predstavniki kot so dr. Marjan Brečelj, T. Bole, Viktor Avbelj in zdajšnji podpredsednik ZIS Andrej Marinc, ki se je povzpel na vrh v smeri, po kateri so plezali prvi pristopniki — čez Zeleni sneg na greben med Malim in Velikim Triglavom.

Poleg številnih planincev iz Slovenije in Jugoslavije ter predstavnikov planinskih društev iz Furlanije-Juljske Benečije in avstrijske Koroške so se osrednje praznovale v

Ribčevem lazju ob Bohinjskem jezeru udeležili najvišji predstavniki političnega življenja: Sergej Kraigher, France Popit, Mitja Ribičič, Janez Vipotnik, Vinko Hafner, Vida Tomšič, Lidija Šentjurs in drugi.

Slavnostni govornik predsednik

O B I Š Č I T E
Bergovo galerijo
V P L I B E R K U

Planinske zveze Slovenije dr. Miha Potočnik je na osrednji slovesnosti v Bohinju med drugim poudaril, da je 200-letnica prvega pristopa na Triglav tudi slavje širšega mednarodnega prijateljstva, saj so se ga

udeležili tudi predstavniki planinskih organizacij iz Julijske krajine in Avstrijske Koroške. Govornik je naglasil, da je Triglav simbol prijateljstva in mednarodnega sodelovanja, ki ne bi smel dobiti pomena česa ozkosrčnega, vase zaprtega ali celo osvajačnega.

Ker se predsednik častnega odbora Edvard Kardelj sam ni mogel udeležiti slovesnosti je njegovo pismo prebral dr. Marjan Brečelj.

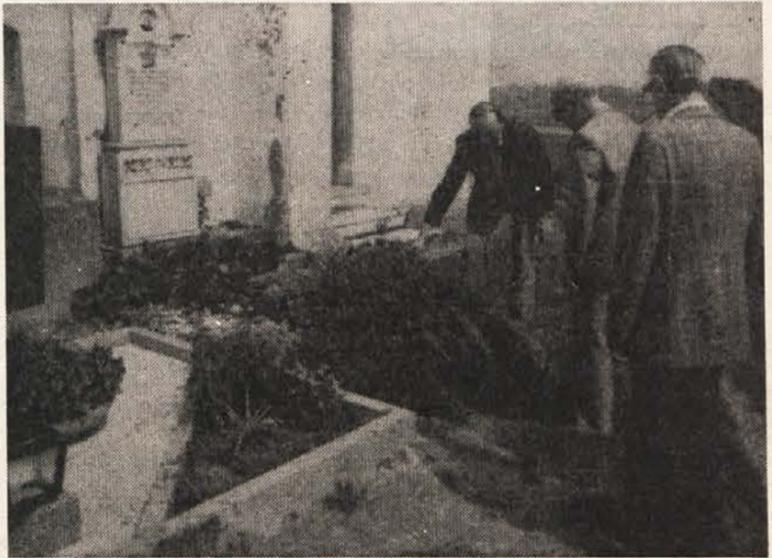
Poleg pomembnosti prvega pristopa na Triglav, ki so ga izvedli Slovenci in delovanja organiziranega slovenskega planinstva s pričetkom leta 1893, ki je v hudem raznarodovalnem obdobju nosilo pečat boja za narodno samostojnost in še posebej za ohranitev slovenske podobe naših gora, pa lahko rečemo, je napisal tovariš Kardelj, da je bil od tedaj dalje napravljen velik korak naprej v oblikovanju zavesli narodov o nujnosti demokratizacije odnosov in miroljubnega sožitja med narodi, čeprav se temu procesu še zoperstavljajo posamezni reakcionarni krogi v svetu in tudi v našem sosedstvu. Toda kljub temu lahko rečemo, da danes naše gore predstavljajo neprecenljivo vrednost prirodne lepote za vse narode, katerih meje se stekajo na tem delu alpskega pogorja in s tem tudi poglobljajo prijateljstvo med temi narodi. Prepričani smo da tega procesa ne more nihče trajno zaustaviti.

Slovesnost v Ribčevem lazju so popestrili združeni pevski zbori jeseniške, tolminske in radovljiške občine, godba na pihala jeseniških železarjev, folklorne skupine iz Bohinja, gledališki igralec Jože Zopanj in posebna razstava planinske fotografije znanega fotografa Jakca Čopa. Zborovalci so ob tej priložnosti poslali posebni pismi tovarišu Titu in Edvardu Kardelju. V okviru jubilejne slovesnosti so bohinjski planinci en teden poprej na hišah, kjer so bivali Rožič, Kos in Lovren Wilomitzer odkrili spominske plošče (na hiši Luke Korošca pa je bila plošča odkrita že leta 1958). Spominsko ploščo so odkrili tudi na rojstni hiši bohinjskega akademskega slikarja Valentina Hodnika, ki je za svoje motive pogostokrat uporabljal Triglav. Ne nazadnje naj še poudarimo, da so bili glavni nositelji bremena priprav za jubilejno slovesnost bohinjski planinci člani društev Srednja vas v Bohinju in Bohinjska Bistrica.

Venec na grob Vinka Poljanca

Na dan 40. obletnice nasilne smrti župnika Vinka Poljanca, v petek 25. avgusta, je delegacija Zveze slovenskih organizacij, ki jo je vodil predsednik dr. Franci Zwitter, na grob škocijanskega pokopališča položila venec in se tako poklonila spomenu tega velikega rodoljuba.

Kakor smo že poročali v prejšnji številki, je bil župnik Vinko Poljanec duhovnik, ki je celih 30 let oskrboval škocijansko župnijo in

se boril za ohranitev naše narodne skupnosti na Koroškem. Bil je ugleden in prizadeven kulturni, politični in gospodarski delavec ter zaradi tega trn v peti domačih nemško-nacionalističnih elementov. Ko je prišel Hitler v deželo, so ga aretirali in vrgli v gestapovsko ječo, iz katere se ni vrnil. 25. avgusta 1938 je umrl na posledicah strupa.

Iz hvaležnosti do tega velikega borca in trpina, mu je naše ljudstvo postavilo trajen spomenik v obliki poimenovanja škocijanskega prosvetnega društva na ime „Vinko Poljanec“.

Jutri se priččenja pliberški sejem na travniku

Od sobote 2. septembra do ponedeljka 4. septembra 1978 bo v Pliberku spet veliko ljudsko slavje — tradicionalni sejem na travniku, ki vsako leto privabi dosti domačinov in gostov od blizu in daleč. Pliberški sejem pa je zlasti pomemben še zato, ker je največje in najstarejše ljudsko slavje južnih predelov Koroške. Prvič so ga Pliberčani privedli že leta 1393, to se pravi, da bomo letos praznovali že 585. pliberški sejem.

Za tri dni bo Pliberk in tamkašnje sejmšče spet cilj domačih in tujih obiskovalcev, interesentov, radovednežev in tudi takih, ki pridejo na sejem, da preživijo nekaj prijetnih ur v družbi svojih znancev in prijateljev. Pliberški sejem ima kar razveseljivo obisk, saj se vsako leto zbira na travniku do 20.000 ljudi. Prireditelji si obetajo množičen obisk tudi letos, zato so poskrbeli za pestro izbiro vseh vrst blaga, kot tudi za zabavo in razna druga razvedrila.

Otvoritev sejma bo v soboto popoldne z načetjem sodčka piva, prisotna pa bosta ob tej priložnosti tudi deželni glavar Wagner in župan mestne občine Pliberk Othmar Mory. Kot vsako leto pa bo tudi letos v soboto zvečer na sporedu ognjemet.

Omeniti je treba še, da pliberški sejem privlačuje tudi naše prijatelje z onstran meje, zlasti pa še iz Mežiške doline.

OTVORITEV DVOJEZIČNEGA OTROŠKEGA VRTCA

društva „Naš otrok“ v Celovcu je predviden za 2. oktober 1978. Otroški vrtec v 10. OK-toberstr. 25 bo celodnevni, možen pa bo tudi poldnevni obisk. Prispevek staršev bo približno enak, kot ga zahtevajo občinski vrtci v Celovcu. Prijave na naslov predsednice društva „Naš otrok“, Marija Šikoronja, Verdagasse 15, 9020 Klagenfurt-Celovec.

Nogometno moštvo SAK

Na sliki vidite prvo moštvo Slovenskega atletskega kluba, ki bo v soboto ob 16.30 uri nastopilo na Košatovem igrišču v Celovcu proti Maria Rojach.

Stoje od leve: Polanšek, Zablatnik, Woschitz, Lampichler, Wieser, Pandel, Jakopič. Čepe od leve: Hobel, Golec, Hribar, Male, Velik in Fera.

JANEZ ŠVAJNCER

35

Pridi k potoku

Lepega prijatelja ste si izbrali. Več vam je za alkohol, kakor... Utihnili ste, naglo prečkala cesto in se ustavila šele pod lipo. „Posediva malo. Nocoj je tako prijetna noč, da bi kar sanjarila.“

„Čudno malo gostov je v točilnici. Tu zunaj se tudi redkokdaj pokaže.“

„Nedelje so tihe in spokojne. Sem še ni vdrla turistična poplava. Pa bo, bo, noben kraj ni izvzet.“

„Poplava? Zanimiva oznaka. Naši gospodarstveniki in politiki prištevajo turizem med gospodarstvo.“

„Gregor, sedite k meni in nehaite s tem. Ne zanima me, kaj govorijo strokovnjaki. Danes sem prosta. Tako mi je pri srcu, da bi najrajši zaplesala. Ste pripravljene, da me odpeljete v Karbovo gostilno? No, ne stojte. Zganite se!“

„Nerodno mi je in tudi zaspan sem postal.“ Mladi učitelj se je usedel nasproti poslovovalkinje.

„Pridite bliže. Kaj se me bojite? Nič vam ne bom storila. Vas je morda strah pred ravnateljem in učiteljicami? Poglejte, zrak je čist. Nikjer jih ni. Za okni gorijo luči. Vsi so doma, le midva sva si izbrala noč za prijateljico.“

„In zvezde. Kje pa so, da jih ne ugledam. Tale lipa se je grdo razkošatila, da ni rešitve. Najbolje bi bilo, da bi jo podrl.“

„Človek božji, kaj pa govorite! Pazite, da vam ne odpade jezik. Tale lipa je ponos mladih in starih prebivalcev tega kraja. Prav tukaj, kjer sva zdaj midva, so nekoč posedali kmetje in modrovali. Marsikatero pametno so povedali.“

„Ste študirali zgodovino tega kraja? Šolsko knjižnico sem obrnil, pa nisem našel nobene knjige s to snovjo. Zmeraj pozabim vprašati ravnatelja. On bo zanesljivo vedel, ali je ostalo kaj napisano. Viri so pomebna zadeva. Pobrskaj in zastrmiš. Jaz sem nor na redkosti. Zanimajo me stare listine,

pisani kamni, metulji, hrošči.“

„Moje psičke Abice niste omenili. Grdi ste, Gregor!“

„Že spet ta Gregor. Do tega večera ga ni klicala z imenom. Kaj le naklepa? Moral jo bo vprašati. Hodi po ovinkih in mu postavlja ovire, da se kar naprej spotika.“

„No, Gregor, nikar ne žalujte za psičko Abo. Kmalu jo bom spet imela pri sebi. Tudi vam jo bom prepustila v varstvo. Zvedela sem, da ste se zelo navezali nanjo.“

„Dolfetova ugotovitev.“

„Njegova ali moja. Zdaj to ni važno. Obsedela bi najrajši na tej klopi... Omenili ste zvezde. Saj skoraj ne morem verjeti, da sem slišala iz vaših ust, Gregor.“

Zala Merhar si je pokrila oči. „Tako mi je pri srcu, da bi takoj zajokala. Zelela sem si, da bi bila z vami kje na samem. Izpolnila se mi je velika želja. Poprej sem kar pihala od jeze, ker je Dolfe prisedel k nama. No, ima ga za ušesi. Ne zamerim mu tega, lahko pa bi bil vsaj malo obziren...“

Ste že kdaj pomislili, da boste nekega dne tudi sami zaželeli, da bi z nekom sedeli kje na samem. Z učiteljico? Seveda, na izbiro jih imate. Vem, vem, nesmiselno je, da se vmešavam. Gotovo ste si jo že izbrali. Samo skrivate in se ne pokažete z njo. Ne bo se vam posrečilo. Vse se razve. Nobena malenkost ne ostane prikrita. Račune je treba plačati. Razočaranje pride šele kasneje...“

Kdor ljubi, je zaslepljen, podoben divjemu petelinu. Pojočemu in nič videčemu.

Rada bi doživela vsaj še enkrat. Kje je že tisto, ko me je pokojni mož objel...“

Šla sva po travniku. Nad nama so sijale zvezde. Pri srcu mi je bilo otožno. Nabijalo je rahlo in mi govorilo: zdaj si dočakala, ob tebi je tvoj fant. Ne pozabi, sreča je samo ena...“

Oh, Gregor, žejna sem. Vstaniva. Le kaj si bodo mislili ravnatelj in učiteljice, če naju bodo videli.“

Gregorju Šipku je drhtel glas. „Nič ne bodo rekli ker naju ne bodo videli. Gospa Merhar, pojdiva od tod in se jim skrivaj. Njim in vsem ljudem. Kaj jih brigajo najine poti. Sprehajajva se v noči, ki nama deli lepoto.“

„Čudoviti ste, Gregor! Moram z vami v Karbovo go-

stilno.“

„Zakaj? Zakaj?“ Gregor Šipek ni mogel spraviti besede iz ust. Nenehno je jecjal. „Zakaj mi pravite Gregor? Vesel sem, toda...“

„Bom povedala, bom. Samo ne zdaj. Zelo sem žejna. Gregor, ali se niste še nikoli vprašali, zakaj smo tukaj tako žejni? Motite se, ne počnemo nič posebnega. Kamorkoli pridete k vinski trti ali med žita in hmeljišča, povsod najdete pivce. Vsak hoče biti močan in poln načrtov. Ste že kdaj občutili, da postajate pravi šele tedaj, ko zvrnete kozarček, dva?“

„Točno, točno,“ je pritrdil mladi učitelj. Voljno se je napotil s poslovovalkinjo po cesti.

V Karbovi gostilni je bilo hrupno. Cigaretni dim se je vrtinčil skozi prežračevalnik na steni in skozi odprta okna in vrata. Kadilci so se vedli, ko da tekmujejo in so se zgledovali po krčmarju Karbi. Saj že ni več vzletel cigarete iz ust. Hodil je med mizami in vsakemu gostu privoščil poklon. Tako je storil tudi v tem trenutku, ko je vstopila Zala Merhar.

„Dober večer, gospa poslovovalkinja! Globoko se vam klanjam in bodite pozdravljeni v moji gostilni. Počutite se kakor doma. Kdor pride k meni, mora oditi nasičen, napojen in odlične volje, da bo prepeval še drugi dan.“

„Domiselna reklama,“ je po tihem pritrdil Gregor Šipek. Pustil je, da ga je Karba pospremil do mize pod svetilko.

Zala Merhar se je počutila zares domače. Nenadoma se je razživila, da je Gregor Šipek ni več spoznal. Dala mu je misliti sploh že zaradi tega, ker je bila prijazna s krčmarjem Karbo, on pa z njo. Zdelo se mu je, da že nista več poznala prave mere.

Karba je prisedel in popil kozarec vina, ki mu ga je ponudila poslovovalkinja. Ko se je opravičil in sprejel nove goste, je šepnila: „Gregor, vi imate šolske kolege, jaz pa iz sorodne stroke. Na primer tegale krčmarja.“ Povedala je tako prepričljivo, da ni posumil v njeno iskrenost. Odpadla je celo pomislil, ko ju je gledal, da med njima ni sledi o ljubimkanju.

V sosednjem prostoru se je oglasila godba. Krčmar Karba se je nagnil h Gregorju Šipku. „Gospod učitelj, izpolnjujem svojo obljubo. Se spomnite, kaj sem rekel, ko sem odprl go-

Ljubosumje v družini

Večina edincev si srčno želi bratca ali sestrico. Starši, ki se odločijo za drugega otroka, pa nato presenečeni spoznajo, da je prvi otrok kljub veselemu pričakovanju ljubosumen na dojenčka. So storili kaj narobe? Ali je ljubosumje med otroki nekaj običajnega?

Bratovska ljubezen ni čustvo, ki bi ga prvorojenec nosil v sebi. Razvijati se mora počasi in ob podpori staršev. Ko se vodi dojenček, se počuti prvi otrok odrinjen, zdi se mu, da je njegova varnost ogrožena. Starši morajo ravnati previdno in obzirno, če želijo, da bo starejši otrok čimprej prebolel rojstvo mlajšega.

Za prvorojenca je mučno, če vsi sorodniki pričakujejo, da bo navdušen nad dojenčkom. Nenehno ga sprašujejo: "Imaš kaj rad bratca? Nam podariš sestrico?" In podobne neumnosti. Pri tem pa otrok sprva ne mara dojenčka. Njegovi občutki so (vsaj v večini primerov) podobni občutkom, ki bi jih imel odrasel človek, če bi njegov ljubljeni partner nenadoma pripeljal v skupni dom tretjega človeka in oznani: odslej bomo živeli v troje in se imeli radi.

Otroku olajšamo prilagajanje, če ga že prej počasi privajamo na novi položaj. Najhuje bi bilo, če bi mati nekega dne odšla zdoma in se čez čas vrnila z dojenčkom ter rekla: "To je sedaj tvoj bratec, glej da ga boš imel rad."

Starejše otroke lažje pripravimo na družinski prirastek, z majhnimi pa je težko. Ne morejo si še zamisljati prihodnosti na tako dolg rok, zato jim moramo vedno znova pripovedovati o dojenčku in jih sprosti seznanjati s tem, kako lepo in zabavno bo, ko bo pri hiši še en otrok.

Najbolje je, če otrok sodeluje pri pripravah na dojenčkov prihod. Pomaga naj odbirati in zlagati plenice, pripraviti košaro dovolimo mu, da se igra s stekleničkami, pudrom in milom za dojenčke. Čimvečkrat se tako igramo, da bo otrok že zaživel v pričakovanju na dojenčka. Vedel bo, v kaj bo novi družinski član oblečen, kje bo spal, kje ga bomo kopali in kako ga bomo povijali in hranili.

Marsikdaj je oče tisti, ki pomaga prvorojencu prebroditi najtežja obdobja ljubosumja. Medtem ko se mati posveča bolj dojenčku, najde starejši otrok pri očetu zatočišče in varnost, ki bi ju sicer pogrešal. So pa otroci, ki navkljub očetovim nežnostim in prizadevanjem zahtevajo prav materino pozornost. Tu se ne da kaj dosti napraviti treba je počakati, da otrok preboli razočaranje in se sprijazni z novim položajem.

Celo pri otrocih, ki so že spočetka z veseljem sprejeli dojenčka, ali pri tistih, ki so se že vživeli v povečano družino, se lahko pojavijo novi izbruhi ljubosumja. Ko se začne dojenček, na primer, plaziti po stanovanju, ko ni več vezan le na posteljico, se čuti starejši spet ogroženega.

Še pred rojstvom drugega otroka naj starši odločijo, kje bo dojenček spal. Idealno je, če ima lahko lastno sobo, kajti starejši težko prenese, če mora deliti svojo sobo z dojenčkom, če pa bo dojenček spal v spalnici pri starših, mu tudi ne bo prav. Čez čas, ko je prvo ljubosumje že pozabljeno, lahko začno starši privajati starejšega na to, da bi imel mlajšega

Sir vas ne bo nikoli razočaral

Siru vedno cvete prodaja. Kako mu ne bi, saj začnemo z njim dan, si ga izbiramo dopoldne, ga uporabljamo pri glavnem obroku, malicamo popoldne in strežemo z njim zvečer in še pazno ponoči. Ko gremo na počitnice z nami v avto ali vlak, zleze v nahrbtnik in kar je še posebno važno, udeležuje se prireditve od najbolj navadnih do elitnih.

Zakaj nam je sir tako pri srcu? Cenimo njegove znane dobre lastnosti, znova pa odkrivamo še druge, tiste prijetne, ki znajo vedno enakim ali medlim jedem dati polnost in barvitost. Zato se sir pogumno vzpenja po stopnicah in v kuhinji seda na vidna mesta. Priznajmo, upravičuje svojo prisotnost.

Da se vrsta sira najbolj ujame z jedjo, ni vseeno katero izberemo. Za potresavanje po vrhu so najprimernejše trde, za polaganje na ali med jed pa poltrde. Oglejmo si jih!

Parmezan

Parmezan je najbolj znan sir za ribanje. Včasih je imel domovinsko pravico izključno v Italiji, danes ga pripravljajo povsod in sodi med trde sire. Zorenje traja dolgo, medtem ga mažejo z oljem, da se skorja rjavo obarva. Italijanskih specialitet si ne moremo zamisliti brez njega, žlica naribanega pa, kot jajce, tik pred serviranjem izredno izboljša okus juhi ali omaki. Za pečenje na žaru ali prekrivanje jedi, ki jih prepečemo v pečici, ni primeren, ker se hitro osmadi in zažge. Vsebuje namreč manj vode, zato je tudi trši in bolj suh kot druge vrste.

Gauda

Zelo razširjen sir je gauda. Iz Rotterdama se je razlezel na vse strani. Njegov okus ima širok razpon, sega od milega do pikantnega, kakor ga pač kje pripravljajo. Izvrstena je za poslednjo plast na različnih jedeh, ki se pred serviranjem pogrejejo še v pečici. V veliki vročini se hitro kremasto razleze, vse pod seboj ovije in dominira na vrhu s svojo zlatožolto barvo.

Ementalec

Ementalec pravimo tudi švicarski sir. Njegova prvotna domovina je Emmental pri Bernu, zanj značilna oblika so ogromni kolači, podobni mlinskim kamnom. Izdelujejo ga tudi v manjših hlebcih, vedno pa morajo biti prisotne velike luknje ki nastajajo med zorenjem zaradi ogljikove kisline.

Groyer

Rojak ementalca je groyer, pravtako iz-

za družbo. Pomenijo naj se z njim kot odrasli z odraslim, prosijo ga za "pomoč", vprašajo naj ga, ali ne bi posodil malemu igraču, ki se jih je že naveličal.

Iz otroškega ljubosumja ne smemo delati "slona", napak pa je če ga prezremo in si mislimo, da bo minilo samo od sebe.

vrsten sir. Po okusu je podoben ementalcu, razlikujeta pa se po zunanosti. Ti dve vrsti, navadno vsake pol, mešamo za fondue.

Gauda, ementalec in groyer so poltrde vrste. Če v omari pozabimo kos takega sira, se s časom prelevi v trdo. Ostanka nikar ne zavržite! Odleže za parmezan. Porabite ga lahko v makaronovem narastku. Kako?

Sirov narastek

Makarone skuhamo v slanem kropu, odlijemo, prelijemo s hladno vodo in odcedimo. Mleto meso prepražimo na zrezani čebuli in ga pikantno začimimo s soljo, poprom, papriko, timijanom in oregano začimbo. Pri-mešamo nekaj paradiznikove mezge in narezanih vloženi ali namočenih suhih gob ter nalagamo plasti: testenine, meso, sir, še enkrat ponovimo, po vrhu potresemo nekaj koskov margarine in narastek v pečici spečemo.

Pa še to o siru:

Merite kalorije

Sirove kalorije si lahko odmerjamo poljubno. Oznaka na ovitku namreč pove, koliko jih premore takšna vrsta. Tista z 20 odstotki maščobe jih daje v 10 dkg približno 250, bolj voljan sir s 30 odstotki jih vsebuje

300, pri polmastnem izdelku s 45 odstotki maščobe pa se število kalorij v 10 dkg dvigne na 400.

Sir z zelišči

Sir imejte vedno na zalogi v hladilniku ali hladni shrambi, saj je idealno živilo, ki vas reši vsake zadrege. Ovijte ga v maščobni papir in spravite v preluknjano plastično vrečko. Tako se ohrani ves teden in še dlje, trd sir pa zdrži tudi do 3 mesece.

Da ob siru še bolj uživamo, ga pomaka-

HOTEL "PAKA" iz VELENJA (Slovenija)
vas vabi v nočni bar,
tel. 063-851-220.
Obiščite restavracijo "Jezero",
tel. 063-850-170.

hotel paka

mo v poper, papriko ali nariban muškatin orešek. Vi pa ga začinite drugače. Posujte ga z naravnimi domačimi zelišči: baziliko, rožmarinom, majoranom ali timijanom. Močno posušene zmeljite v prah.

Kadar jeste sir, pozabite na kruh in prigriznite hruške, jabolka ali grozdje. To je idealna menjava kalorij.

M. P.

Nevarnosti, ki preže na otroka

Vseh nesreč starši otroka ne morejo obvarovati. Četudi bi to poskušali, bi s svojo pretirano previdnostjo in neprestanimi skrbmi dosegli samo to, da bi postal otrok plah in nesamostojen. Res pa je, da je mogoče veliko večino hudih nesreč zlahka preprečiti, če starši vedo, kje tičijo najpogostejše nevarnosti, in jih do razumnih meja skušajo preprečiti.

Na nizkem stolu za nizko mizico je otrok varnejši kot na visokem stolu. Če sedi na visokem stolu, mora imeti ta širok podstavek, da se ne prevrne, pas, da otrok ne more pasti na tla, in kljuko, s katero pripnemo podaljševalno desko, da je otrok ne more vzdigovati. Tudi otroški voziček mora imeti pas, ko začne otrok plezati. Na vrhu vsakih stopnic, tudi če jih je samo nekaj, morajo biti vrata, včasih pa morajo biti tudi pod njimi, dokler ne zna otrok že dobro hoditi po stopnicah. Na oknih v nadstropjih naj bi bile mreže ali pa smejo biti odprta samo zgoraj.

Ni pametno puščati majhnega otroka, da kobača po kuhinji ali se smuka po njej, kadar se v njej kuha ali pripravljata hrana. Nevarno je namreč, da ga poškrabi maščoba, da ga mali pohodi ali polije z vročo tekočino ali da sam potegne kak lonec s štedilnika.

Najbolje je, da je otrok tedaj v stajici, v ogradi iz stolov, postavljenih na bok, ali pa na svojem stolu. Stol oziroma stajica z otrokom naj bo čimdalj od štedilnika. Otroku lahko poseže presenetljivo daleč, kadar se k temu pripravi. Navadite se, da boste ročaje loncev obrnili vedno proti zadnji strani štedilnika. Ko prinesete jed na mizo postavite lonec s kavo in drugo posodo z vročimi jedmi na sredo mize. Enako previdno ravnajte s petrolejkami. Ne

uporabljajte prtov, ki visijo čez rob mize, ker lahko z njimi vred potegne z mize vse, kar je na njej.

Dokler tlači otrok v usta vse, kar dobi, ne sme imeti za igrače drobnih stvari, kot so gumbi, fižol, grah in bob, in ne za jed lešnikov ali pečene koruze, ker bi mu prav lahko zašli v sapnik in bi se zadušil. Kadar se majhen otrok igra ali teka sem in tja, mu vzemite svinčnik ali drug oster predmet, ki ga ima v ustih.

Naj vam preide v meso in kri, da boste vedno preskusili vodo, kako vroča je, preden boste v njej otroka kopali, pa čeprav boste dobro vedeli, da ste to že enkrat naredili. Tudi z vročo pipo se človek lahko opeče. Dokler je otrok v kopalni kadi in kadar drži vodovodno pipo ali jo vi držite. Ne prijemljite električnih naprav in tudi otroku ne dovolite, da bi jih prijel. Ne puščajte na tleh posod z vročo vodo.

Dovodne vrvice za električne naprave morajo biti popolnoma cele in nepokvarjene. Otroka čimprej naučite, da jih ne sme dajati v usta in gristi ter da ne sme jemati vtičev iz vtičnice. Vtičnice, ki jih ne uporabljate, preplepite z lepilnim trakom ali pa jih zastavite s težkimi kosi pohištva, tako da otrok ne bo mogel vtičati vanje bucik in lasnic. V vse svetilke, ki jih otrok do-seže, privijte žarnice.

Vžigalice hranite v škatlicah, te pa tako visoko, da ne more do njih niti iznajdljivi otrok.

Vodnjaki, ribniki in cisterne morajo biti dobro zavarovani. Razbito steklo in prazne konzervne škatle mečite v posodo, ki ima tak pokrov, da ga je težko vzdigniti. Izrabljene brivnice pa mečite v posodo, ki ima samo na vrhu ozko režo. Majhnega otroka ne puščajte v bližino psov, ki jih ne poznate, ker se jih bo verjetno prestrašil ali pa jih bo dražil.

stilno? Počasi bom dokupil sem rekel, kar je potrebno. K temu sodi godba. Evo jih, fantje prihajajo!

Pet jih je vstopilo, vsi z bradami in s klobuki.

"To so naši ponočnjaki!" se je zadovoljno oglasil krčmar Karba, ko so fantje nehali igrati in so posedli za mizo. "Nikar si ne mislite, da zares ponočujejo, razgrajajo in se prepeajo. Resda so svojemu ansamblu dali ime PONOČNJAKI. Malo čudno se sliši, pa smo ja navajeni. Kaj si pri nas vsega ne izmislijo. Rekel sem jim; fantje, vi ste naši domačini. Pustite Angleže, Nemce in Američane. Nadenite si naše ime, kar bo še bolj vžgalo pri ljudeh."

Ploskanje je podkrepilo krčmarjevo pojasnilo in fantje so spet zaigrali poskočen ples.

"Gregor, ne boste prišli po mene?" se je dobrikavo oglasila Zala Merhar.

"Tukaj sem, ne bom pobegnil, o ne," je ko na iglicah odgovoril Gregor Šipek.

"Rada plešem. To je še edino, kar mi je ostalo poleg službe. Tega mi nihče ne more odvzeti."

19

Gregor Šipek se je naplesal kot še nikoli dotlej. Ko je krčmar Karba zaprl gostilno, ga je Zala Merhar ljubeznivo povabila:

"Gregor, saj me boste spremljali domov? Strah me je. Moški so nadležni. Nedolžno in nič hudega slutečo žensko napadejo in posilijo. Kar groza me spreleti, če pomislim na to. Naj bi se mi pripetilo kaj takega. Od sramu bi se vdrla v tla..."

... Bi se vi potegnili zame? Bi me branili pred podivjanci? ... Jaz rečem, da se samo enemu ne posreči. Morata biti najmanj dva. Veste, kako bi se jaz ubranila napadalca? Z nogami bi ga brcala v trebuh, z rokami se izvijala, z zobmi pa grizla. Ni šment, da se mu ne bi ohladila kri..."

Poglejte to noč. Megla visi ko pajčolan nad nama. Sama sva, še psi so utihnili. Zaspanci so se zavlekli v utice in dre-majo pa smrčijo.

Ali tudi vi smrčite? Ne maram smrčnega moškega. Pihati in sopihati, da se bogu smili. Kajneda, da vas nihče ne bo vprašal, kje ste toliko časa? Sicer pa nikomur ne odgovarjate.

Ravnatelj vas lahko prime za ušesa podnevi, ko učite otroke. Noč je vaša. Tako je tudi moja.

O, v trgovini hočem imeti red. Ne pustim Dori, da bi se polenila. Pazim na vsak njen korak. Kar pa počne v prostem času, me nič ne briga. Čudno, da se ni pokazala v Karbovi gostilni. Gotovo je odšla s fantom kam za hišo. Najrajši se zapelje v mesto. Domišlja si, da se tam laže skriva med množico ljudi.

Norčika, le kdo ji brani, da hodi s fantom. Nisem je videla z nobenim, da bi bilo kaj resnega. Mislim si pa, da ni čisto sama...

Kakor sem jaz. Kaj že imam od življenja? Delam in garam. Oponašajo mi, da sem si kupila psičko Abo. Da zganjam luksus. Saj jo imate radi, kajne?"

Pod koraki jima je škrebil gramoz in rosa jima je močila čevlje.

Zmeden sem, se je slišal Gregor Šipek. Doživljam spremembo, ki je doslej nisem tako izrazito čutil v sebi. Zala je zgovorna. Naj se izgovori, ne branim ji. Kljub temu ji zavidam. Skače s predmeta na predmet in razpenja lok po ljudeh, ki jih pozna.

Nobenega posebnega cilja si ni zastavila. Jaz si želim najti najbolj nenavaden kamen, kar jih je kdaj bilo na tem planetu. Ona božuje svojo psičko Abo. Tudi sam sem se navezal nanjo. Poskusil bom vzgojiti iz nje čudovito psičko. Naučil jo bom veščin, da bodo še akrobati strmeli.

"Nič mi ne odgovoriš, Gregor. Oprostite, zmotila sem se. Mi zamerite?"

"Zakaj le? Celo zelo vesel sem in počaščen, da vas smem spremljati."

"Prestara sem zate. Zato te smem tikati... Tale megla me spominja na dekle v filmu. Tavalja je in iskala drugega."

"Gospa, vi radi hodite v kino?"

"Večkrat se mi toži po... kako bi rekla, težko se iz-razim."

"Ni se mi ponujala posebna prilika. Ko sem študiral, ja, toda tedaj nisem imel denarja. Zato se nisem navdušil za kino. Grem, kako da ne. Iz tega kraja je predaleč. Z avto-busom sem še kar kmalu v mestu. Nazaj je slaba zveza."

"Saj si boste kupili avto? Slišala sem, da ste s Ferencem Palirjem sklenili prijateljstvo. On bi vam lahko prodal svoj avto. V Nemčiji ga lahko kupi na obroke. Več pa zasluži, kakor mu je padlo v žep, dokler je bil doma. Škoda, da se ni česa izučil."

"Zidarjem steže. Dobil je kvalifikacijo."

"Vam je povedal? Gregor, rekla ti bom kar ti. Kaj praviš?"

"Prosim, ne ugovarjam."

"Četudi sem starejša od tebe?"

Gregor Šipek je obstal in se zazrl čez spremljevalko.

"Zares čudovita noč. Pravzaprav nisem premišljal o razliki v letih. Konkretno med mano in vami."

"Gregor, reci mi ti."

"Počasi se odločam. Naj kar takoj vprašam? Ali lahko malo premislim?"

"Ne odlašaj predolgo. Vroča kri vzkipi in se ohladi."

"Komu? Ne razumem."

"To se tako reče." Zala Merhar se je ugriznila v ustnico. Divjalo ji je v prsih in še se je premagovala. Nikakor ni dosegla, kar je načrtovala. Mora potrpeti, toda podobno je zavlačevanju. Odvija se prepočasno. Želi si učiteljevih mladih rok.

Naj jo objame, tesno, da bo čutila njegovo mladost ob svojem telesu. Dvoje teles, dvoje iščočiš se src. Naj bi mu povedala, da ga je vzljubila? Ne, ne, pod popito pijačo ji kljuva treznost.

"Ko bi bila šla po bližnjici, bi se bil že davno znašel v svoji sobi." Gregor Šipek je zehnil.

"Zaspan si, revček. Bi se ti to pripetilo tudi ob Zinki Meglič?"

"Zakaj pa ravno ob njej?"

"Kaj ne hodiš z njo?"

Gregor Šipek se je sproščeno zasmeljal.

(Dalje v prihodnji številki)

Od leta 1393

Pliberški sejem na travniku

največje in najstarejše ljudsko slavje južnih predelov Koroške

od sobote

2. septembra

do ponedeljka

4. septembra

1978

○ V soboto popoldne povorka na sejemski prostor z robo in rajo. Domači župan g. Mory bo načepil prvi sodček piva. Zvečer velik ognjemet.

○ V nedeljo množično srečanje sejemskih gostov iz vseh strani od blizu in daleč. Na sejmišču pester zabavni park in razstavišča. Na sejmu živahna prosta zabava.

V vseh denarnih zadevah k

POSOJILNICI PLIBERK

■ Poslužujmo se domačega bančnega servisa!

■ Zaupajmo v domačo banko!

elektro enzi

BLEIBURG - PLIBERK,
TELEFON (0 42 35) 22 92

- Strokovna trgovina za elektriko Valentin Enzi
- Svetuje in načrtuje električne instalacije, električne kurjave in razsvetljavo
- Podjetje je specializirano za hifi-stereo-naprave in barvno televizijo

Vse za vašo hišo in gospodarstvo vam nudi najugodnejše

SUPERMARKET

VALENTIN IN
ANGELA

BLAŽEJ

PLIBERK
BLEIBURG
tel. (0 42 35) 21 94

Letos spet stojnica
na sejemskem travniku

NON-STOP

Štefan Trampuš

- Trgovina z lesom
- Podjetje z žago

NONČA VAS - EINERSDORF
PLIBERK - BLEIBURG

tel (0 42 35) 22 22

V trgovini s stroji

Max Traun

PLIBERK — BLEIBURG

- vse poljedelske stroje
- šivalne stroje
- radio-aparate
- kolesa in motorna kolesa po ugodnih cenah in plačilnih pogojih

Mizarski mojster

Herman Kuschej

Trgovina s pohištvom

PLIBERK - BLEIBURG

Odlična delavnica

- pohištvene oprave in
- gradbenega mizarstva

GOSTIŠČE

„JUENA“

ALOJZ IN LENKA GREGORIČ

ČEPIČE - GLOBASNICA

V sodobno opremljenem modernem gostišču „JUENA“ v osrčju Podjune se gostje počutijo udobno in prijetno. Radi se ustavijo v tej restavraciji, kjer jim Alojz in Lenka gostoljubno in v prijetni domačnosti postrežeta z dobrimi jedili in izbranimi pijačami.

Poskrbljeno pa je tudi za športne zabave.

Čevljarski mojster

Valentin Karnitschnig

PLIBERK - BLEIBURG

Kupujte pri nas —
zadovoljni boste!

Priznana trgovina s čevlji vseh vrst
na glavnem trgu (10.-Oktober-Platz)

OPEKARNA

STEFAN LIESNIG

PLIBERK
BLEIBURG

- Kletni kamni
- Kvadri
- Stropi tipa Katzenberger
- Betonska opoka in strošniki

- Cevi
- Posek, gramoz

MÖBEL INTERNATIONAL

Wuntschek — 9150 Bleiburg/Pliberk, tel. (0 42 35) 20 63

- Pohištvo iz celega sveta
- Pohištvo iz lastne proizvodnje
- Pohištvo domačega strokovnjaka v solidni ročni izdelavi
- Vaša prednost!

VRTNARSTVO

Zofija Ules

PLIBERK - BLEIBURG

- POVRTNINA
- ROZE
- SOPKI (BUKETI)
- VENCI

MIZARSTVO **Hanzej Leitgeb**

ŠMIHEL NAD PLIBERKOM
ST. MICHAEL OB BLEIBURG

se vam priporoča za vsa mizarska dela

- Stavbeno in pohištveno mizarstvo
- Oprema prostorov
- Trgovina s pohištvom
- Zaluzije
- Razne obloge tal

POHIŠTVO MOJSTRSKEGA PODJETJA
TRGOVINA

R. Skias

MOOS/BLATO 45 — telefon (0 42 35) 25 86

Obiščite
TRGOVINO IN GOSTIŠČE

SMREČNIK-ŠOŠTAR

V GLOBASNICI
tel. (0 42 36) 20 05 01

- hranilne vloge
- posojila in krediti

- menični eskonti
- valute in devize

Posojilnica Šmihel pri Pliberku

- skratka vse bančne posle

Posebnost Črne gore

Socialistična republika Črna gora ni znana samo po čudoviti jadranski obali z več kilometrov dolgimi plažami za kopanje, kjer se lahko kopaš tja notri do meseca novembra, temveč tudi po tem, da ima čudovite naravne lepote tudi v notranjosti republike. En tak bisser med mnogimi je narodni park Durmitor, ki se lahko kosa tudi z najbolj znanimi narodnimi parki na svetu. Najatraktivnejši cukrček tega področja je vsekakor kanjon reke Tare, ki se meri celo s slovitim Koloradom v Združenih državah Amerike. S svojo globino 1625 metrov je kanjon Tare takoj za svetovno znanim kanjonom Koloradom, po

lepoti celo pred njim, tako da se ne čudimo, da ga je lani UNESCO uvrstil na seznam mednarodnih rezervatov biosfere. Poleg kanjona Tare so še kanjoni „Nevidio“, ki ga je zaradi nedostopnosti le malokdo videl, (to tudi ime pove), kanjon Pive s povprečno 800 metrov globine in kanjona Sušice s 650 in Grabovica s 500 metrov globoko sofosko. Posebnost tega čudovitega sveta okoli Durmitorja, ki doseže nad 2000 metrov višine so tudi ledeniška jezera — 16 po številu, med katerimi je najlepše znano Crno jezero. Najatraktivnejši kraj tega področja pa je vsekakor najvišje ležeča jugoslovanska občina Zabljak. Turistični dejavniki te občine imajo čudne načrte, ki so na žalost v nasprotju s funkcionalnostjo narodnih parkov, graditi hotele in smučarsko vlečnico v durmitorske vzpetine. Turistično-gospodarsko gledano je to sicer upravičeno, kajti prebivalci, ki so obdarjeni s takimi naravnimi lepota- mi naj od tega tudi nekaj imajo. To je sicer ena stran medalje, druga pa je ta, da se bo s turističnim navalom tista

naravna dila, ki trenutno še obstaja, nujno izpridila v masoven turizem, ki seveda ne bo mogel imeti nič več skupnega z vlogo, ki naj bi jo imeli narodni parki. Z gradnjo hotelov in smučišč — v načrtu je tudi gradnja hotela ob Crnem jezeru — bo narodni park Durmitor seveda zgubil svoje poslanstvo, ohraniti svojo prvobitnost.

Vsem, ki ljubijo naravne lepote durmitorskega narodnega parka svetujemo, da se ga naužijejo, kajti v bodoče tega ne bo več mogoče v takšni meri. Z uresničitvijo novih načrtov, bo seveda vloga tega narodnega parka odigrana.

V zameno za boljši standard tamkajšnjega prebivalstva bo treba ugrizniti v grenko jabolko, da bo narava namesto da bi jo očevali postala prizorišče masovnega navala ljudi, kar seveda ne bo v korist naravi in tudi ne tistim, ki jo dejansko ljubijo.

Ljubiteljem naravnih lepote svetujemo, da obiščejo in si ogledajo lepote durmitorskega narodnega parka, ki še uživa sloves najprvobitnejšega naravnega bisera na svetu.

ŠPORTNI VESTNIK

SAK bil v drugem kolu prost — zmaga v prijateljski tekmi

Slovenski atletski klub, ki je v prvem kolu 1. D razreda nesrečno oddal obe točki Tinjam, je bil v drugem kolu prost in je v soboto odigral na Košatovem igrišču v Celovcu igro proti ljubljanskim pravnikom. Vrsta igralcev in na tej tekmi manjkala, tako da so morali obleči majce trener Zorn, nadalje predsednik SAK Franci Šmid in nekdanji igralec Pristovnik. Manjkali so Dodič, Pandel J. in F., Zabltnik, Rogl, Kupper in Polanšek. Gostje iz Ljubljane so že kar v prvih minutah povedli, ta gol pa je nekoliko zbudil igralce SAK, tako da so še do polčasa dosegli štiri zadetke. Strelci golov so bili Velik 2, Wieser in Fera iz 11 m. V drugem polčasu je igra zamrla, dva gola za SAK je še zabil Hobel, s tem je bil dan tudi končni rezultat 6:1 za SAK.

V 1. D skupini imata po drugem kolu le še Frantschach in Šmihel nad Pliberkom polno število točk, torej štiri. Na tekmi Tinje — Železna Kapla so Kapelčani odstopili, po vsej verjetnosti bo nogometna zveza prisodila dve točki v korist Tinjam, tako da bodo na lestvici vodile te tri ekipe.

SAK-ov nasprotnik v prihodnjem kolu bo moštvo iz Maria Rojacha, ki je po porazu v Šmihelu tokrat premagalo enega izmed favoritov na prvo mesto, St. Stefan. Torej bo SAK tokrat imel dosti dela, da bo dosegel viden rezultat. Mladinci SAK-a v tekmi v Vrbi sploh niso nastopili in bodo izgubili to tekmo 3:0.

Selani so igrali preteklo nedeljo na domačem igrišču proti Pokrčam. Igra je imela zelo borben značaj in se končala 0:0. Selani so nastopili oslabiljeni, izkazal pa se je predvsem vratar Marič.

Moštvo pod 21 je prav tako oddalo eno točko, rezultat se je glasil 1:1, gol pa je dosegel Weis, isti igralec nekaj minut pred koncem ni izkoristil možnosti enajstmetrovke.

Selani igrajo naslednje kolo proti moštvu HSV, ki je časno na zadnjem mestu na lestvici.

Ponovno dvojna zmaga Lotusa-Andretti prvi, Petterson drugi

Svetovno prvenstvo v formuli 1 je odločeno. Lotus je svetovni prvak, saj sta v vodstvu dva vozača te znamke — Andretti in Petterson. Edino vprašanje je ali bo Pettersonu uspelo prehiteti Andrettija? Niki Lauda se je v Zandvoortu uvrstil na tretje mesto in če bi zmagal vse preostale dirke bi maksimalno zbral 62 točk, Andretti pa jih ima že po tej dirki 63.

Nedeljska dirka je potekala od starta naprej v znamenju črnih Lotusov, edini Avstrijec Lauda je kot prvi zasledovalec začel boj proti tema dvema. Toda vedno kadar se je približal Andrettiju in Pettersonu, sta povečala brzino in se spet oddaljila od ostalih.

Edini višek dirke je bil, ko sta se takoj po startu zaletela Patrese in Pirroni, toda pri tej spektakularni nesreči se nista resneje poškodovala.

GP Nizozemske:

1. Mario Andretti-Lotus
2. Ronnie Petterson-Lotus
3. Niki Lauda-Brabham/Alfa
4. John Watson-Brabham/Alfa
5. Emerson Fittipaldi-Copersucar
6. Gil Villeneuve-Ferrari

Izdajatelj, založnik in lastnik: Zveza slovenskih organizacij na Koroškem; glavni urednik: Rado Janežič; odgovorni urednik: Andrej Kokot; uredništvo in uprava: 9021 Klagenfurt - Celovec, Gasometergasse 10, tel. 32 5 50 — Tiska: Založništvo in tiskarska družba z o. J. Drava, Celovec — Borovlje.

RADIO — TELEVIZIJA

SLOVENSKE ODDAJE RADIA CELOVEC

PETEK, 1. 9.: 13.45 Celovski radijski dnevnik — Kar po domače.

SOBOTA, 2. 9.: 9.45 Od pesmi do pesmi, od srca do srca.

NEDELJA, 3. 9.: 7.05 Duhovni nagovor — Po vaši želji.

PONEDELJEK, 4. 9.: 13.45 Celovski radijski dnevnik — Solisti — Pevci.

TOREK, 5. 9.: 9.30 Za našo vas — 13.45 Celovski radijski dnevnik — Šport — Otroci, poslušajte!

SREDA, 6. 9.: 13.45 Celovski radijski dnevnik — Zbor „Jakob Petelin-Gallus“ iz Celovca — Cerkev in svet.

ČETRTEK, 7. 9.: 13.45 Celovski radijski dnevnik — Pravni nasveti za vsakogar (Dr. P. Apovnik) — Družinski magazin.

AVSTRIJA 1

PETEK, 1. 9.: 10.30 Klub seniorjev — 11.00 Morlec iz Alabame — 17.55 Otrokom za lahko noč — 18.00 Le počakajte, da pride oče — 18.25 Pregled sporeda — 18.30 Mi — 19.00 Slike iz Avstrije — 19.30 Čas v sliki, kultura in šport — 20.15 Oddaja XY — 21.20

18.00 Maž v hiši — 18.25 Pregled sporeda — 18.30 Mi — 19.00 Slike iz Avstrije — 19.30 Čas v sliki, kultura in šport — 20.00 Male zgodbe z velikimi živalmi — 21.05 Z dušo in telesom — 22.25 Pisanje za TV — 22.55 Poročila in šport.

ČETRTEK, 7. 9.: 9.00 Za predšolske otroke — 9.30 Francoščina — 10.00 Tempelj, cerkev, mošeja — 10.30 Meje ljubezni — 17.30 Za predšolske otroke — 17.55 Otrokom za lahko noč — 18.00 TV kuhinja — 18.25 Pregled sporeda — 18.30 Mi — 19.00 Slike iz Avstrije — 19.30 Čas v sliki, kultura in šport — 20.00 Service-box — 20.15 Dalli, dalli — 21.45 Zvezde gledajo na nas — 22.35 Poročila in šport.

AVSTRIJA 2

PETEK, 1. 9.: 16.30 Evropsko prvenstvo v lahki atletiki — 18.00 Orientacija — 18.25 Pregled sporeda — 18.30 Portret — 19.30 Triler — 20.15 Duh ni padel z neba — 21.00 Washington — za zaprtimi vratmi — 22.00 Čas v sliki s kulturo — 22.35 Flip Wilsonova predstava.

SOBOTA, 2. 9.: 16.30 Evropsko prvenstvo v lahki atletiki — 17.40 Film avstrijske po-

SLOVENSKI ATLETSKI KLUB

vabi na

nogometne tekme

v soboto, 2. septembra 1978 na Košatovem igrišču v Celovcu

- ob 13.30 uri: SAK — Kolmara vas (mladina)
- ob 14.45 uri: SAK — Maria Rojach („pod 21“)
- ob 16.30 uri: SAK — Maria Rojach

Prisrčno vabljeni!

Obrat v prihodnost — 22.05 Šport — 22.20 25.00 dolarjev za enega moža — 0.00 Odstavi k oddaji XY — 0.15 Poročila.

SOBOTA, 2. 9.: 15.30 Vsakemu se lahko zgodi — 17.00 Risati, slikati, oblikovati — 17.30 Black Beauty — 17.55 Otrokom za lahko noč — 18.00 Kraj dejanja Dunaj — 18.20 Pregled sporeda — 18.25 Dober večer v soboto želi Helnz Conrads — 19.00 Slike iz Avstrije in Južne Tirolske — 19.30 Čas v sliki, kultura in šport — 20.15 Na tekočem traku — 21.50 Šport — 22.10 Šerif Johnny Reno — 23.30 Poročila.

NEDELJA, 3. 9.: 15.20 Pijana ljubezni na Capri — 17.00 Slike naše zemlje — 17.25 Calimaro — 17.30 Viki in močni možje — 17.55 Otrokom za lahko noč — 18.00 Klub seniorjev — 18.30 Vodilč skozi avstrijsko ljudsko glasbo — 19.00 Slike iz Avstrije — 19.30 Čas v sliki, kultura in šport — 20.15 Gospodarica S Thormilla — 22.50 Šport — 23.00 Nočni izbor — 23.35 Poročila.

PONEDELJEK, 4. 9.: 9.00 Za predšolske otroke — 9.30 Zeleni ogenj — 10.00 Wilhelm Tell — 10.30 Pijan ljubezni na Capri — 17.30 Za predšolske otroke — 17.55 Otrokom za lahko noč — 18.00 Golden silents — 18.25 Pregled sporeda — 18.30 Mi — 19.00 Slike iz Avstrije — 19.30 Čas v sliki, kultura in šport — 20.00 Ponedeljski šport — 20.55 Petrocelli — 21.40 Poročila in šport.

TOREK, 5. 9.: 9.00 Za predšolske otroke — This is London — 10.00 Kaj bi lahko postal? — 10.30 Ne delaj tega — Angelika — 17.30 Za predšolske otroke — 17.55 Otrokom za lahko noč — 18.00 Golden silents — 18.25 Pregled sporeda — 18.30 Mi — 19.00 Slike iz Avstrije — 19.30 Čas v sliki, kultura in šport — 20.00 Uganke — 20.20 Vaš priljubljeni program — 21.25 Telemuseum — 21.35 Panorama — Poročila in šport.

SREDA, 6. 9.: 9.00 Tudi posaliti se je treba — 9.30 Kaj bi lahko postal? — 10.00 To je Rim — 10.30 Kapetan Nemo — 17.00 Čarobno želišče — 17.25 Tudi posaliti se je treba — 17.55 Otrokom za lahko noč —

še — 18.00 Hans in Lene — 18.20 Pregled sporeda — 18.25 Brez nagobčnika — 19.30 Cate Hungaria — 19.55 Galerija — 20.15 Ženin za Ano — 21.35 Jazz v soboto — 22.35 Evropsko prvenstvo v lahki atletiki.

NEDELJA, 3. 9.: 17.00 Evropsko prvenstvo v lahki atletiki — 19.30 The Munsters — 20.00 Knjižni bazar — 20.15 V lastni zadevi — 22.05 Brez nagobčnika.

PONEDELJEK, 4. 9.: 18.25 Pregled sporeda — 18.30 Lovilci živali v Avfriki — 19.30 Igraj z nami harmoniko — 20.00 Zvezde gledajo na nas — 20.55 Vstop prost — 21.45 Čas v sliki — 22.15 Mister universum.

TOREK, 5. 9.: 18.25 Pregled sporeda — 18.30 Duh ni padel z neba — 19.30 Veselje ob glasbi — 20.00 Upor zdravnikov — 21.35 Čas v sliki s kulturo — 22.10 Klub 2.

SREDA, 6. 9.: 18.25 Pregled sporeda — 18.30 Č 9 (Dunaj) — 19.00 Evropa v 20. stoletju — 20.00 O televiziji — 21.05 Prizorišča svetovne zgodovine — 21.50 Čas v sliki s kulturo — 22.25 Čas v sliki.

ČETRTEK, 7. 9.: 18.25 Pregled sporeda — 18.30 Pirin — 18.55 Srečanje z Bolgarijo — 19.35 Wera Kirova in Atilio Labis — 20.00 Jazz kvartet — 20.15 Kmet na kolesu — 21.55 Čas v sliki s kulturo — 22.30 Klub 2.

JUGOSLAVIJA

PETEK, 1. 9.: 16.25 Šahovski komentar — 16.55 Praga: Evropsko atletsko prvenstvo — 18.05 Obzornik — 18.15 Viking Viki — 18.40 Mozaik — 18.45 Pevski tabor 78 — 19.20 Cickak — 19.30 Dnevnik — 20.00 Kar bo, pa bo — 21.05 Razgledi — 21.50 Dnevnik — 22.05 Detektiv Shaft — 23.15 Evropsko prvenstvo v atletiki.

SOBOTA, 2. 9.: 15.40 Nogomet: Vajvodina — Beograd — 17.30 Praga: Evropsko atletsko prvenstvo — 19.20 Cickak — 19.30 Dnevnik — 20.00 Bajtarja — 20.45 Muppet Show

OBVESTILO

Zveze slovenskih izseljencev

Zveza slovenskih izseljencev obvešča, da bo imela v nedeljo 17. septembra 1978 s pričetkom ob 14.30 uri v prostorih gostilne „Pri potoku“-Bachelwirt v Dvorcu-Höflein (neposredno ob cesti iz Celovca preko Vetrinja proti Hodišam) svoj

REDNI OBČNI ZBOR

povezan s tradicionalnim

DRUŽABNIM SREČANJEM

DAN IZSELJENCEV, ko se vsako leto srečajo bivši pregnanci, da obudijo spomin na skupno trpljenje v času nacističnega nasilja, je hkrati tudi manifestacija zvestobe narodu in materinemu jeziku — torej vrednotam, za katere smo morali koroški Slovenci v najtemnejšem obdobju zgodovine našega ljudstva doprinesiti ogromne žrtve.

Tudi letošnji DAN IZSELJENCEV naj bi bil izraz naše nezlomljive življenjske volje in nepreslišna zahteva po uresnitvi vsestranske enakopravnosti našega človeka na celotnem ozemlju, kjer avtohtono živimo že dolgih 1300 let.

Zato prisrčno vabljeni vsi bivši pregnanci z družinami, prijatelji in znanci!

Zveza slovenskih izseljencev

— 21.10 Prometna zmada — 22.45 Dnevnik — 23.00 625.

NEDELJA, 3. 9.: 9.00 Poročila — 9.05 Za nedeljsko dobro jutro — 9.30 625 — 9.50 Kapelski kresovi — 11.00 Hunterjevo zlato — 11.30 Kmetijska oddaja — 12.30 Šahovski komentar — 13.00 Poročila — 16.55 Praga: Evropsko atletsko prvenstvo — 19.25 Cickak — 19.30 Dnevnik — 20.00 Dolga pot — 20.55 Stoletja že stoji čas na Massapulli — 21.25 Dnevnik — 21.40 Okrogli svet 21.55 Športni pregled — 23.00 Poročila.

PONEDELJEK, 4. 9.: 16.15 Ljudje in zemlja — 17.15 Poročila — 17.20 Vrtec na obisku: En, dva, tri, kdo se vode ne boji — 17.35 Čudovita leta filma — 18.00 Obzornik — 18.10 Pota samoupravljanja — 18.45 Mladi za mlade — 19.20 Cickak — 19.30 Dnevnik 20.00 Drama — 21.15 Kulturne diagonale — 21.55 Mozaik kratkega filma — 22.20 Dnevnik.

TOREK, 5. 9.: 17.25 Poročila — 17.30 Madžarska folklorna skupina Zala Egerszek — 17.55 Obzornik — 18.00 Pisani svet — 18.45 Trimska televizija — 19.20 Cickak — 19.30 Dnevnik — 20.00 Vietnam po Kampučiji — 20.55 Trnova pot — 22.15 Dnevnik — 22.30 Glasba takšna in drugačna — 23.15 Poročila.

SREDA, 6. 9.: 17.05 Šahovski komentar — 17.35 Poročila — 17.40 Poskočna domišljija — 17.55 Priporočila za lance in žlice — 18.05 Obzornik — 18.15 Ne prezrite — 18.50 Sifra MPZ — 19.20 Cickak — 19.30 Dnevnik — 20.05 Igre brez meja — 21.30 Majhne skrivnosti velikih kuharskih mojstrov — 21.35 Dnevnik — Iz koncertnih dvoran — 22.50 Poročila.

ČETRTEK, 7. 9.: 17.10 Poročila — 17.15 Trinajstletniki — 17.45 Obzornik — 18.00 Profesor Baltazar — 18.10 Planine svetd — 19.20 Cickak — 19.30 Dnevnik — 20.00 Film tedna: Izven sezone — 21.30 Miniature — 21.45 Dnevnik.

RADIO LJUBLJANA

PETEK, 1. 9.: 4.30 Dobro jutro — 8.08 Glasbena matineja — 9.05 Početniška popovanje od strani do strani — 9.20 Zabaval vas bo orkester Jo Ment — 9.35 Iz glasbene tradicije jugoslovanskih narodov in narodnosti — 10.15 Kdaj, kam, kako in po čem? — 11.03 Znano in priljubljeno — 12.10 Z orkestri in solisti — 13.50 Človek in zdravje — 14.05 Glasbena pravljica — 14.22 Naši umetniki mladim poslušalcem — 14.30 Voščila — 16.00 „Vrtljak“ — 17.00 Studio ob 17.00 — 18.05 Z opernih odrov — 19.45 Z ansambliom Borisa Franka — 20.00 Stop pops 20 — 21.15 Oddaja o morju in pomorščakih — 22.20 Besede in zvoki iz logov domačih — 23.05 Literarni nokturno — 23.15 Jazz pred polnočjo — 24.00 Poročila — 0.05 Nočni program — Glasba.

SOBOTA, 2. 9.: 4.30 Dobro jutro — 8.08 Glasbena matineja — 9.05 Pionirski tednik — 9.35 Mladina poje — 10.15 Kdaj, kam, kako in po čem? — 10.40 Turistični napotki za naše goste iz tujine — 11.40 Mi pojemo — 12.40 Veseli domači napravi — 14.05 Od arije do arije — 15.30 Vedre melodije — 16.00 „Vrtljak“ — 17.00 Studio ob 17.00 — 18.05 Poletni divertimento — 19.45 Z ansambliom Jože Privšek — 20.00 Sobotna glasbena matineja — 21.00 Za prijetno razvedrilo — 21.30 Oddaja za naše izseljence — 23.05 Popularnih dvajset — 24.00 Poročila — 0.05 Nočni program — Glasba.

NEDELJA, 3. 9.: 4.30 Dobro jutro — 8.07 Radijska igra za otroke — 8.45 Skladbe za mladino — 9.05 Še pomnite, tovariši... — 10.05 Nedeljska panorama lahke glasbe — 10.30 Na Triglav — 11.00 Poročila — 11.15 Voščila — 13.20 Za kmetijske proizvajalce — 13.45 Obisk pri orkestru in zboru Les Humphries — 14.05 Nedeljska popoldne — 16.00 Zabavna radijska igra — Medkrajevna — 19.45 Glasbene razglednice — 20.00 V nedeljo zvečer — 22.20 Skupni program JRT — Studio Novi Sad — 23.05 Literarni nokturno — 23.15 Plesna glasba za vas — 24.00 Poročila — 0.05 Nočni program — Glasba.

PONEDELJEK, 4. 9.: 4.30 Dobro jutro — 8.08 Glasbena matineja — 9.05 Ringaraja — 9.20 Pesmica za mlade ridarje in pozdravi — 9.40 Vedre melodije — 10.15 Kdaj,

Slovensko planinsko društvo Celovec vabi člane in prijatelje na izlet na

PETZECK (3283 m) v Schobrovi skupini

v soboto, 9. in nedeljo 10. septembra 1978 Zbirališče in odhod ob 10. uri dopoldne iz Šentjakoba v Rožu (trg pred Posojilnico oz. gostilno Podgrad).

Dostop iz doline Debanttal. Prenočevali bomo v planinski postojanki Wangenitzenseehütte (2503 m). Od kočje do vrha 2 uri in pol.

Vzemite s seboj cepine in dereze.

Društvo „Naš otrok“ razpisuje delovno mesto POMOČNICE otroške vrtnarice.

Pogoji: obvladanje slovenske in nemščine. Praksa pri vzgojnem delu z otroci zaželena. Nastavitev s 1. oktobrom 1978. Zaposlitev bo celodnevna.

Plača po dogovoru. Zainteresirane prosimo, da se obrnejo na naslov predsednice društva „Naš otrok“, Marija Širokova, Verdagasse 15, 9020 Klagenfurt-Celovec.